

Stadinajumus nem preti:
Zelgawá, pee Lantowsta un Likopa
Igeem, Seelajá eelá Nr 7, Helmsinga namá,

Matfa par studinajumeem:
8 lap. par shtu rasku rindinu; pah-
tulfofshana if fweefsham walodahm
par brishnu.

Latweeschu Amises.

Ynaht weentel nedel.
Matfa, Zelgawá fanemot:
par gabu 1 r. 50 t., par pusgabu 90 t.
Matfa, pahf pafu pefufhot:
par gabu 2 r., par pusgabu 1 r. 25 t.

Zelgawá: Pee Lantowsta un Likopa Igeem, Seelajá eelá Nr 7, Latw. Am. efpedizija.
Dauftá: Steina Iga arteel. Talsfó: J. Hirsch mana Iga un S. L. owa Iga gram. bodé.
Rudiga: Ferd. B. E. h. o. r. n. a. Iga un Hartm. a. n. a. Iga gram. bodé. Mithgá: J. G. Kapteina
Iga gram. bodé, Gelfch-Mithg. Seel. Stehnuu eelá Nr 10, B. F. Gütera drutatamá, Palejas eelá Nr 3.

68. gada-gahjums.

Latw. Am. war apsteltet:
Gelfch. un ahrfemé: Rudolfa Woffes Iga wifás efpedizija. — Watmeerá: Trex Iga
grahmatu bodé. — Walfá: M. N. u. d. o. l. f. f. a. Iga grammatu bodé. — Pefcherburgas zeem.
Latweeschu brandes mahzitaja. — Pef tam: pee zeem. mahzitajeem —
titlab Widfemé, tá ari Kurfemé.

Latweeschu weenprahtibas trauzetajeem un fildu
zehlejeem.

Zeen. redaktija! Kaipni luhdsu, fchihš fefofshahš rindinas usnemt
fawá godajamá laifkráftá:

Deenas Lapas Nr. 175. fiejás atrodahš kahds rakšs „No
Zelgawas“, kurfch, deemschehl, stahsta dihwainas leetas pahf fchejenes
„Palihdšibas beedribu“, ka ta zaur konkurenzi mehginot pahf fpeht
fawu wezako mahfu, t. i. tá faulfo „Zelgawas Latweeschu beedribu“,
peewefdamš kahdas reifas, kuras „Palihdšibas beedriba“ efot wezakajai
mahfai tihscham fpihtejufi, turfahft wehl gaudodamees ari pahf to, ka
Zelgawá efot wairaf neká pufe „kaunigi“ Latweeschu, furi palekfo
pahri latwifku irihfojumum apmeklefchanai. [Zee gan laifam tee, las ne-
apmekle „Latweeschu beedribas“ irihfojumum. Deewofin waj tas ari grehtš?]

Wif wifú fcho dihwaino rakftu nu fihfi atbildeht, aifmentu dauf
telpas; tamdeht apfklafifchu fcho rakftonu til tá pawirfchigakt, atbilde-
damš tikai til dauf, ka tee tautefchi, fas nedifhuo Zelgawá un pafchu
leetu flaidri nepahfina, war fapraft, uf kuru pufi taifniba fwerahš,
un ka rakfta fageretajš peeder pee teem laudihm, kas famafiftá uhdeni
grib fweifot, jo tad, ja ne wairaf, tadfchu arwenu kahda afazina eke-
rotees grofá. Tapehž nu rakfta fageretajš ir nodomajis, fajelt ftarp
wifem Zelgawas Latweefcheem afklafht naidu, un ir par fcho eemeflu
imelefjees fchihš pilfchetas beedribu leetas, ar nodomu tihschi peldams
„Palihdšibas beedribu“, labi finadamš, ka nizinatahs beedribas beedri
tad uf to dos tahdu atbildi, kas tá fauktajai „Latweeschu beedribai“
nebuhs pa prahtam, un ar to nu fildas buhs mahjás. — Banahfums
tad buhs, ka Zelgawas Latweefchi fchirftees partijás, fur pa to ftarpu
rakfta fageretajš tadfchu warehs fo eeguhf; jo fas jau tá noteel ar-
weenu, ka, fur zehrt, tur atlez flaidas.

Ka tahds noluhš ir teefcham rakfta fageretajam bijis, to neweens
neleegs, fas fcho Zelgawas Latweeschu beedribu leetas flaidri pahfina
un tahš no neutraligas pufes beš; artijifki apluhfo. Zitadi rakfta fa-
zeretajš buhtu pafchu leetu no pahf fchigahš pufes apluhfojis un ari wairaf
pee patefifbas turejees un ne til flaiji nopehtis „Palihdšibas bee-
dribu“, tai wainu weenai uftraudams, winas darbus nofaukdams par
weeghprahtibu, un teifdoms, ka leelaká data Latweeschu, fas Zelgawá
eefifhuo, efot „kaunigi“, laifam gan tamdeht, ka tee nepeewenojahš
„Latweeschu beedribai“. Katram tadfchu ir brishw domahf un ari
peewenofees pee tahdas beedribas, fas tam wiflabaki patihf, waj wina
dšihwes apftahfkeem peepafé. Bet nu, jif Zelgawas Latweeschu leelaká
data, pehž rakftitaja ifteikuma, efot „kauniga“, til rakftitajš afkal fchái
leeta parahda fawu nekauinibu un tihschi nemahš patefifbu fagrofifht,
fawam noluhkam par labu, ftahfidams, ka „Palihdšibas beedriba“ efot
tihschi „Latweeschu beedribas“ teaterim 16. Aprila mehnefcha deená
ar Zehra fahles balli konkureerjeufi. — Ka tahdai runai netafniba, to
jau gan finahš warbuht tikai Zelgawneeki, bet ne wif atfahftee Lat-
weefchi, un tamdeht ari kahdu wahrdinu pahf to: „Palihdšibas bee-
driba“ bija jau ilgi preefch tam nodomajufi, otro Keeldeenu irihfof
Zehra fahle balli; bet kad „Latweeschu beedriba“ pirmá iffludinaja tai
pahfá deená balli fawás telpás, tad, „Palihdšibas beedriba“ atlika
fawu balli uf mineto mehnefcha deenu, tas ir uf 16. Aprili, tai pahfá
deená ari fafaukdama ahrfahrtigiu generalfapulzi pulftin 2ds pehž
pušdeenas. Un fo tá faulftá Zelgawas „Latweeschu beedriba“ darija?
Ta ne ween iffludinaja teatera irahdi, bet ari wehl fafauza fawu ahr-
fahrtigiu generalfapulzi pulftin 12ds tai pahfá deená, kaut gan labi
finadama, ka tahš beedri ir daufi ari „Palihdšibas beedribá“ eefahju-
fchees. Waj tahda darifchana nu nebija konkurenze no „Latweeschu
beedribas“ pufes? Banahfums rahdijahš pee fchihš wifai idewigš
„Palihdšibas beedribas“ pufe. „Latweeschu beedribai“ wajjadfeja
fawu ahrfahrtigiu generalfapulzi otru reif fawahft, kas ari notika gan-
drihs mehnefš pehž tam, protim 7. Maja mehnefcha deená. — Lai nu
ifspreech zeem. lafitaji, kurfch bija tas konkureeretajš un fchepelants,
waj „Palihdšibas beedriba“, jeb waj „Latweeschu beedriba“. — Tahdi
pat peemehri ir ari no wifem ziteem irihfojumeem, furi abahm beedri-
bahm fakrita uf weenu un to pafchu deenu.

Til pat nekauinigi ir, teift, ka „Palihdšibas beedriba“ uf 27.
Augusta mehnefcha deenu irihfojot konkurenzes teatera irahdi. „Pa-
lihdsibas beedriba“ gan irihfos mineta deená ne ween teateri, bet ari
tautas fwehtfus, un proti wehl jo pahfchaki, neká „Latweeschu bee-
driba“ to dara. „Latweeschu beedriba“ jau ilgeem gadeem naw wairš
fwinejuji tautas fwehtfus, bet tikai tai weeta dahfu reif pahfchaku kon-
zertu, teateri un galá balli, fo ta arweenu nofauz par tautas fweht-
feem, bet fas patefifba naw nekafih tautas fwehtfi, tamdeht ka tahdam
irihfojumum truhft garigá alta. — Muhfu fentfchi gan ari winos
firmos pagahfnes laifos ir fwinejujchi tautas fwehtfus, bet tomehr to-
reifejeem fwehtfeem bijis garigš raffurš, kahds jau nu torcif ir bijis.

Sentfchi gan bija pagani, bet tee arweenu ir tahds fwehtfus faweeem
deeweeem par godu fwinejujchi, teem dahfadi upuredami, pehž fawás
fajehgas, leetas un lopus. Bet tagad ta beedriba, fas lepojahš ar to
wahrdu „Kurfemes mahmulina“ (uhja wehfhf!), tihschi aifmirft,
ka Latweefchi fchim brishcham ir kriftiga tauta un hž tikai trihs wee-
nigam Deewam! Ta aifmirft, ka wahrdam „fwehtki“ augstš ide-
als, garigš raffurš. Wahrdš „fwehtki“ taf jo wairaf peenahfš
tahdam irihfojumum, kura femojahš firfnigá tiziba preefch Wifuaug-
ftaká, ar garigahm dfeefmahm un garigahm luhgfhanaahm un aifluhg-
fhanaahm patefifdami par Wina befgaligu mihlefhibu un nododamees
turpmati Wina fchehlafiba, fas il rihfus atjaunofahš. Nofaukdams
„fwehtki“ taf tahdam irihfojumum peenahfahš leelaká mehra, neká tah-
dam, fas eefahfahš ar goda-malkiti un fahdahm laizigahm dfeefmahm.
— Scho leetu nu labi pahrdomadama, „Palihdšibas beedriba“, afihda-
mahš par kriftigas tautas beedribu un fajufdamahš par deewšgan fpeh-
zigu, ihfneus, kriftigus tautas fwehtfus Kurfemes brishwlaifchanaí par pee-
minu irihfof, ir apnehmufees ar rihfojahš tos godigi nofwineht. Wif-
u pirms fchee fwehtki fahftees ar garigu fwehtku aktu, un talabed
beedriba dofees uf Annas banuju, un no turenes tikai uf fchirfenhofera
dahrfu, fur laizigas dfeefmas ar muftlas preefchnefumeem un runahm
mainifees. Tad tikai wakará pilfchetas teatera namá fahftees no bee-
dribas afteereem ufweftais teateris, un wifú pehdigi gan ari buhs balle
Zehra fahle, fur jauná pa-aufse, fem wezaku uftraudšbas, warehs go-
digi pee deejahm ifprezatees.

Naw jau nemaj ifprotams, ka rakftitajš war prafti fchahduš
fwehtfus nofaukt par teatera irahdi.

Tahfaki rakftitajš leelahš „Palihdšibas beedribai“ buht gauscham
lihdsjeetigš, behdadamees pahf iftruhkuma fegfchana 27. Augusta meh-
nefcha deená. Laifam gan tas baifojahš, ka tam ari naw fawá data
no praweetotá iftruhkuma fajefš. Nu, rakftitajam par apmeerinafchana
fafaka, ka „Palihdšibas beedribai“ ir jau til prahws kapitalas, ka ta ar
to war ne ween praweetoto iftruhkumu fegf, bet ari, ja tahš iftruh-
kums reif eeraftos rakftitaja fakatá un tam ar fawejeem peetruhftu, ka
parafis fajiht, „fobeeem darba“, kad tas atnahftu pee „Palihdšibas bee-
dribas“ un ifshufletu fawu truhfumu, ta labprahtigi aiffegtu fcho wina
iftruhkumu.

Té jau nu zeem. lafitajeem gan buhs gairfchi noprotams, kahda
gara behrns ir minetais rakfta fageretajš, un ka wina nodoms ir,
beedribu ftarpa weenprahtibu ifnihzinaht. Ka to rakftitajš grib panahft,
tas weegli noprotams no wina pehdejeem wahrdem, fur tas gairfchi uf-
wedina „Palihdšibas beedribu“, fawu tagadejo preefchneeku atneft, to
noteifdamš par „Latweeschu Amifchu“ lihdsftahdneeku, un ifwehleht
zitu preefchneeku, fo amifchu darbi nekawejoj. Tad buhfhot parahdi-
tees zits gars un ari draufefchanaahš ar „Latweeschu beedribu“, kura
fawá pafpahrne pulzinajot „ifglhtotus“ Latweefchus, un fchee waretu
dahfu deen „Palihdšibas beedribai“ buht palihdsfigi gan ar wahrdem,
gan ar darbeem.

Wafpahrne.

Deewa zeti ir brishnifchfigi.

Adolfs Hornbergis bija godigs un deewabihjigs amatneeks kahda
mafá Wahjemes pilfchetá, un dšihwoja fawá praftá un Enapá ifit-
fchanaí loti peetijigi un laimigi. Wina feewa bija tahda pat, ka wifch,
proti ruhpiiga pee deewaluhgfhanaš un ifchalla pee darba. Kad fweht-
deena atnahza, tad wina fchepja pee fawás bihbeles un tur fwehlahš
apmeerinafchana un eepreezinafchana preefch jaunahš nedelas, jeb if-
gahja ar fawu wihru pafstategatees un papreezatees pahf dahfchadeem da-
bas jaufumeem, ar fo Deewš pafauli pufchfojis. Kahda fwehtdeená
pehž pušdeenas Adolfs ifgahja weens pats, pa mefchu pafstategatees. Ar
fwehtahm domahm puhledamees, tas bija nemanot eezizis beefšs krah-
mós. — Wifch apfehdaš pee kahda jaula, flaidra awota. Té peep-
fchi tas ifidrua trofni, fas zehlahš ne tahdu pee tahdas flintis. Ujis
uf to pufi pagreefš, wifch eeraudfija jatis funi, fas, nefin lá té at-
klidšis, fajija femi. Adolfs, gribedams finahf, fo tas tur mefle, gahja
tuwat. Sunis aifftrehja projam. Tai dobité, fas té bija iffakfta,
wifch eeraudfija kahdu fprofchu leetu. Schi leeta padarija Adolfu
wehl wairaf ftahfahrigu; wifch rafa dobi dšikaku, un redfi, fas par
laimi: wifch iffehla leetu judraha kannu! Kanna bija loti fmaqa, un
fad tas adarija mahfu, tad to eeraudfija pilnu ar felta naidu! Adolfs
firdš lehza nu no preefkeem; wifch nometahš uf faweeem zeleem un pa-
tejeahš Deewam ar afarabum par tahdu leetu laimi, fo fas wiaam
peefchifchris. „Bet lá nu fcho kannu dabuht uf mahjajum, fa lai to
neweens nemana?“ tá wifch domaja. Pehdigi tam fchahwahš prahtá,
kannu paglabahft kahda fofa dobumá, un tad wifš buhs pee meera, tad
tik to nefi uf mahjajum. Ahfream foleem wifch nu fteidahš uf pil-
fehfinu, — bet afjal apfahfahš. Sawads jautajums tam zehlahš firdi,
un proti: „Waj tad fchi nauda man ari peeder? Waj es to waru ar
labu firdš apftau patureht? Fas, fas wina té aprazis, waj tad tam
naw nefahdu behrnu jeb mantineeku?“ — „Bet,“ wifch fajija, fewi
apmeerinadamees, „fur lai tos atrod?“ — „Kas tew par daku!“ wina
firdš apftau atbildeja. „Par to gahdahš waldifchana. Lai buhtu, tá
budhams, bet ta nauda tew nepeeder!“ — „Wina foki palika lehnafti,
un wina firdš tam fajija: „Tew wajjaga tá daribt, lá peeflahjáhš.“
— Pahf atrafto mantu wifch pafstahfija ari fawai femwai; fchi, fi-
nansš, gawileja nu preefkeem. Bet kad wifch tai ifftahfija fawás do-
mas, tad ta aplufu un tapa loti noflumufi. — Kaut gan ta ari at-
fina, ka wifram taifniba, tad tomehr tai arweenu fchahwahš prahtá:
„Kaut jel mums ta nauda peedereu!“ Wina domaja fchá un tá, waj
newareu atrafti kahdu eemeflu, pret kuru wina firdš apftau aplufu.

Bet kad bija wifú pahrdomajufchi, tad beidsot abi tal nofpreeda un
fajija: „Né, ta nauda mums nepeeder. Mehš gribam rapat uf preef-
fchu, lá lihds fchim, ruhpiiga ftahdabht un godigi fawu ufuru pelniht;
tas mums atnefhs dauf wairaf fwehtibas, neká fchi nauda. Deewš
lai mums pee tam palihft!“ — Wifš nu fajija: „Tagad es gribu
to kannu atneft, un tad eet pee mahzitaja un luhgt padomu, fur lai
fcho mantu leetu!“ — Ka teiza, tá ari pabarija. Mahzitajam bija
pahf tahdu goda wihru leeli brishnumi; wifch, to ar eekufinatatu firdi
ufluhofdams, fajija: „Zuhs efeit patefcham deewabihjigs un godigs
wifš, un dareet pareifi. Deewa fwehtibas jums nefad netrufht! Fas
war gan lehfi gaditees, ka tahds rodahš, fas fcho naudu pehž taifni-
bas waretu, pageprehf, un ja né, tad ta peeder femes waldineefam,
muhfu ftahm. Buhtu labi, kad juhs pahfchi to tur aifneftu; es jums
dofchu wehftuli lihdsja pee firta pilmahzitaja, un tas jums pateifš, fas
jadara.“

Rahfchó rihftá Adolfs dewahš zelá. Winaam wajjadfeja eet we-
felas 6 fundas, kamehr atneefda galwas pilfchtu, fur firtš mahjoja.
Kad pilmahzitajš wehftuli iflahja, tad wifch apluhfoja fcho wihru
ar ihpahfchu godbihju, un to weda firta preefchá, tá fajidams: „Sche
es juhs augftitai atwedu kahdu praftu pilfoni, bet pehž gara un ti-
tuma ihftu goda wihru!“ — Kad Adolfs bija wifú ifftahfijis, lá bija
notizis, tad tas ifwifla fawu kannu un nolika firtam preefchá. Za-
gad fanahza wifš pilš augftimari un apluhfoja atrafto naudu; ta bija
no 30 godu kara laika, un proti gandrihs 8000 gulfchu flaidras felta
naudas. Adolfa goda-prahšs tapa loti ufteifš. Firtš winaam dah-
winaja 20 dukatus, un turfahft apleezinaja, wina nefad ne-aifmirft. —
Ar leetu preeftu Adolfs nu greefahš uf mahjajum, rahdija fawai feewai
tos 20 dukatus un fajija: „Nedfi, fchi nauda ir nu muhfu; ta peeder
mums pehž taifnibas un atnefhs mums dauf wairaf fwehtibas, neká
tee fuhftofchi!“

Firtš ifta kannu iftufchot un atrafa pahfá dibiná pergamentu,
uf kura bija tá rakftis: „Scho naudu ir té paglabajis grehtšs fara
laifos, 1628. gada 28. Junija nakft. Unifš v. Hornberg if Hofendornes.
Kas wina atrod, tas lai to atdod man waj maneeem mantineekeem.
Kas to nedarihs, tam wina auglus nenefhs!“

Firtš nu pawehleja grahamtu flapi weus rakftus un dokumen-
tus pahfmeleht. „Es jitu nefo nefinu,“ wifch fajija, „lá til to, fa
mani tehwu-tehwi fchos papihreus lihds ar to muifchu dabujufchi; war-
buht ka tur warehs atrafti kahdas flaidratas firaš, fur fchi familija
aifgahjuft.“

Hornberga muifcha tagad peedereja fchim ftahm. Ta bija loti
jaula un leela muifcha. Wina tehwu-tehwi to bija dabujufchi tahdá
wifš, ka no fchihš Hornbergu familijas neradahš neweena mantineeka.
— To wifú atrafa ari wezajšs papihreš. Fur bija prahwa pajana
dahfadu, wegu dokumentu, glufchi appelejuft, bet tadfchu wehl warea

wifú iflahft fchos wahrdus: „Dahfahs firaš pahf v. Hornberga familiju.“
— Kad fcho pafu atrajija, tad tur atrafa to wefti, ka Unifš Horn-
bergis efot 30 gadu kara nonahwehtis, wina pilš ifpofita un nelai-
miga atraite aifgahjuft ar faweeem behrneeem uf Dahru femi. Weza-
fajam behlam bijis wahrdš Unifš Dibrifis. — Tad wehl tur atrafa
kahdu rehftimunu, ka Hornberga muifchas pahrwaldneekš Alahwus Dil-
enes efot atraimee un wina behrneeem if gadus fuhfijis 200 gulfchu
naudas. Turfahft ari atrafa to fira, ka fchis muifchas pahrwaldneekš
1640. gada naw waretis to mafinu fuhfijit, jo muifcha neefot if neká
eemefufi. — Wehl kahda wehftule atraime fchelojahš pahf fawu beh-
digo dšihwi un fuhdijahš, ka winaš dehtš Unifš Dibrifis efot appree-
jeifš kahdu praftu femneeka meitu, un ka winaš wifa familijas baqa-
tiba un labklahfchanaš glufchi fajofita. — Slaidratas firaš pahf
Hornberga familiju nebija wairš atrodamaš.

Kad firtš bija wifú ftahf pahrwahfififis, tad wifch pawehleja,
rakftiht uf Dahru femi un ifklauftinaht, waj wehl nebuhtu kahds no
fchihš familijas dšihws, fam ta manta waretu peedereht. — Wehž
tahda laika amahza fchahda fira: Unifš Dibrifis Hornbergis efot bijis
godigs un labi pahrtizis femneekš, fas 1692. gada nomiris. Wina
dehtš, Dibrifis Hornbergis, efot appreejees un 1740. gada nomiris.
Tad mahjas peederejufcháš wina wezakajam behlam; bet titlab fchis,
lá ari wina femwa efot bijufchi weenumehr flimigi, un gaur to mahjas
fretufcháš parahdšos un wina pahfchi ahtri nomirufchi. Wina weeni-
gais dehtš efot aifgahjis uf Wahjemi, un dšihwojot Weiruitá par fem-
fopi. — Firtam nu bija leeli brishnumš; jo Weiruita bija wina pahfa
feme. Tapehž wifch pawehleja pa wifahm bafnizahm iffludinabht, lai
tas, kas no Dahru femes fchurp atrahjis un par Hornbergi fajozatees,
noteiflá deená atnahfot firta kanzeleja.

Adolfs bija — lá if fwehtdeenas, tá ari fcho fwehtdeem bafnizá.
Kad wifch fcho ufajinafchana dšideja, tad tas loti brishnizahš; jo
wifch pats bija tas Hornbergis, — wina tehwu fawu Unifš Hornbergi.
„Kas tas war buht?“ tá wifch domaja. Tomehr noteiflá deená wifch
fataifijahš un dewahš uf galwas pilfchtu. Fur, kanzeleja eegahjis, tas
ufdewa fawu wahrdu, un tad gadija, fo tee lungi tam teifš.

Kanzelejas direktors, wina labu brifhtinu flufi ufshfojis, pehdigi
jautaja: „Waj juhs neefet tas pats, kas to naudu atrafa?“ — „Ja,
tas pats!“ wifch atbildeja. — Kanzelejas direktors fajija: „Brish-
nifchiga leeta! Lufdš, atnahzeet pulftin 11ds uf pilš pee firtá!“

Adolfs atnahza. „Tas jau ir tas pats wifš, tas to felta
naudu atrafa.“ firtš fajija it laipni. „Draugs, fo juhs gribet?“ —
Adolfs atbildeja: „Es efmu bafnizá dširdejis, ka tahdá, fas fajozatees
par Hornbergi un efot no Dahru femes, tam wajagor fchobeeem buht
kanzeleja. Wani fawu Adolfu Hornbergi, un mani tehwu-tehwi ir at-
nahfufchi no Dahru femes. Kanzelejas direktora lungš ir man paweh-
lejis, fché juhs preefchá atnahft.“

Waj te nu rakstijats ari sina, ko tas runa, un kahdu leelu atbidu tas uskrauj fawai sinamai firdij? „Balihdsibas beedribas“ preefch-neeks efot „Latweefchu Awifchu“ libdsftrahneeks, un tamdeht tas newarot buht beedribas preefchneeks! Waj jau ar to beedribas preefch-neeks ir tam laifkrastam par libdsftrahneeks, kura beedriba eefek fawus fludinajumus? Tad tas ari ir to laifkrastu libdsftrahneeks, kuru redaktori ir zitu Latweefchu beedribu preefchneeki! Bet ja nu scho bef laika atmetu, waj tad nebuhtu leela neprahtiba, ka atmetu wifru, kas faprot beedribas leetas wadiht isfienā tekā, un warbuht fchi weeta eezeltu neprafchu? Un waj atmetot un eezelot — to waretu wifu til klufam isdarht, ka to rakstijats domā? Waj to isdarot — nezelees leelu leelahs fidas un naibas beedribas starpā. Ja preefch-neeks, ka goda wihrs, warbuht, godjuhtibas labad, to meerigi pahrlaistu, ka to bef laika no wadona amata bef wainas atzel, tad tadfchu wina draugi, kas tam ir, to nezezeestu, ka fchis tā teef nijahts fawu kreetno darbu labad. — Waj tahds raksts nu naw usluhofjams ka nemeera fehklas laifstajis Jelgawas Latweefchu beedribu beedru starpā? — Waj nu naw sfaidir un gaischi noprofams, ka raksts ir flaija laifis ar noluhku, lai minetahs beedribas us neweenprahhibu eemufina? — Nekaunigafus wahrdus nemas newareja runaht, nekā tee minetā rakstā ir isiteiti!

Behdigi wehl japrata: kahdu labumu tad Jelgawas „Balihdsibas beedriba“ panahstu, ja ta ar Jelgawas „Latweefchu beedribu“ weenotos? — Nekahdu! — Tai buhtu tāpat klufi jafefsch un janofstatahs, kad wezala mahsa rikhofjabs, ka jau tagad to dara „Kurfemes bishkopibas beedriba“, kura meerigi ilgu laiku jau fnaufsch wezalahs mahfas paspahne, klufidamahs us tā dehweto „isgluhtoto“ Latweefchu wahrdem un padomeem. Tahds pat liktenis ari fagaidams „Balihdsibas beedribai“, ja ta ar „Latweefchu beedribu“ faweenotos! — Tamdeht tagad usnemtahs zefsch ari ir tas ishtakais, un „Balihdsibas beedriba“ war tagad preezates pahrl fawem uszihhtigafem preefch-neekem. „Latweefchu beedriba“ ir domas isplatiufschahs, ka tikai weena Latweefchu beedriba warot Jelgawā paslahweht. Bet tahdas domas ir greifas; to mums gaischi peerahda Rihgas beedribu flaits, kuru ir wairaf nekā 20, kas wifas jau pahstahw wairaf gadu, un Jelgawā drofchi waretu zetortā dafa no Rihgas beedribu flaita paslahweht, ja tikai tahdas ween buhtu. Tamdeht tihri jabrihnahs, kamdeht „Latweefchu beedriba“ ar fawem beedrem til nelabwehligi us ilkatru beedribu noflatahs, kas Jelgawā daudi-maf tairfahs ko eerihfot! Neba nu „Latweefchu beedribas“ wihri ween tee tautas fchwihti; ir jau ari ziteem tautiflas juhtas, un firds warbuht wehl karstaki fawas tautibas labad puffē, nekā tā falkahs Jelgawas „Latweefchu beedribas“ beedrem. Tamdeht teem gan newajadifetu nemas bihtees no jaunakajam beedribahm, bet tahs ar meerigu fatifsmi ap fewim pulzinahs. Tad muhsu beedribas isfkatitos ka daudi ftrahdneeku kopā pee weena leela darba, lai gan katram fawā amahs; tad winaš wifas buhtu weiflas ftrahdneees un fawas tautas ehlas muhsu zehlejas!

Schrons.

Grufta Dunsberga tehwa gawitu fwehtki.

Schi gada 30. Julijā Dundagas skolotajs E. Dunsberga tehws nofwineja fawus peezdefmit gadu amata fwehtkus un fawas laulibas jelta kahfas. Teefcham eewehrojami fwehtki, kuzs nofwineht retem

*) Wef mineteem isfludinajumem pahrl beedribas isfchhofjumem gan wehl diwas runas, kuzas „Balihdsibas beedribas“ preefchneeka fgs beedribas fawuzes turejis (proti pee atflahschanas un tad wehl weenu reih) itufschas „Latweefchu Awifsch“ nofbrutatas. Wef tad to jau tamdeht nofauktu par muhsu libdsftrahneeku, tad pehz fchis loigats heb gudribas ari wif tee runataji, kas pehdjōs dheedafchanas fwehtis turejufchi runas, buhtu jadedme par Rihgas Wahju un zitu laifkrastu libdsftrahneekem, jo minetahs Wahju awifsch fchis runas wa leelā dakat nofbrutufschas. Sta muhsu lapa fchawot tahda personigā fatarā ar mineto beedribu, ka to gan no dafchahm zitahm beedribahm un redakcijahm war fagihst, ta ir tihra nepatefiba. Red.

*) Tai gan jau isgahufschā nummura pahrl fcheem fwehtkeem, pehz „Walt. Wehtnefcha“ fhuojumu efam pafneegufchi, tad tomehr labprahst wehl fcho plahfatu aprahfuf unemam. Tos, kas pahrl Dunsberga tehwa dshwes gahjumu weflahs to laifht, darum ujmanigus uf garatu biografiu, kas 1887. gadā isnah-tah. Wina atrodahs Sieslata „Latweefchu Stalenarā“, kura peefikumu to-reif apgahojaja „Latweefchu Awifchu“ redaktors. Red.

„Waj juhs no fawas familijas it nefa nesineet?“ firdis jautaja. — „No fawa tehwa efmu gan dshrejeis, ta efam fenaf peederufschufchi pee muifchneeku ziltis, un mana tehwa tehwa-tehws fawuzes par Anfi von Hornberg; wifsch bihtis tad pehdjeais, kas wehl pee fchis ziltis peederufschufchi. Wef fur wini dshwojufchi, to es nesinu.“

Wifsch nu isteiza fawu weztehwa wahrdus libds Anfim von Hornberg. Firdis praifja pehz wina frufamahs fshwes. Wifsch to pafneedja. Kad firdis to bija pahrlafchis, wifsch pazehla fawas agis us debefchm, fagrahba Adolfa roku un tā fajija: „Deewa zeli ir brij-nifchigi! Ta nauda, ko juhs atradufchi un man tizigi nodewufchi, peeder nu pehz tairnibas jumš. Nofendornas muifcha, kuru efmu libds fchm par fawu ipafchumu turejis, peeder ari jumš. Gefahfuma wina man eenesa 600 gulfchu, bet tagad ta eenes 1500 gulfchu. Tad nu efmu jumš tagad parahda mafafatis 60 tuhft. gulfchu; tos man waijaga jumš pehz Deewa tairnibas ismafahf.“

Adolfs fahweja firdis preefchā ka apstulbois un, preeka afaras raubadams, fajija: „Es negribu, es negribu it nefa! Patureet wifu, augstais fangsi!“

„Tā Deews mani no tam pafargā, ka es juhsu mantu peefawinatōs!“ firdis atbideja, un tuhlt pawehleja, wizam to fudraba kannu ar wifu naudu atdot, ka ari muifchu Nofendornu, un ismelleja pee Wahjemes keifara, ta wina muifchneeka ziltis tifa atjaunota.

Adolfs peerahma wifu ar pafemigu un deewabihjiga firdi; bet no teem 60 tuhft. gulfchem wifsch negribeja ne dshreht. — Kad firdis wina newareja pee tam peedabuht, tad tas wizam par teem pateizahs un usluhofja to naudu ka kahdu dahwanu.

Adolfs bija nu to laimi atrabis, ko wina tehwa-tehwi pofaudejufchi; bet wifsch tomehr palika tahds par deewabihjiga un pafemiga, ka agraf. Wifsch palihdeja isftrahm, fur til ween wareja, un parahdija, abi ar fawu feewianu, ka wini ir gan tahdas laimes wehrti.

Ehr. Rowing.

Uf Deenwidjuhru.

Antojs Dotu Atis.

Pehdjeais wafars bija atnahis. Dshres us dshrehm bija notufschas pa wifu draudfi, un daudis bija usfderis uf mahzitaja dehla wefclibu. Tā bija nedelas pagahufschas, un nu bija pehdjeais wafars flahst.

Pafchas pehdjeahs stundas wehlejahs „mahzitaju“ kaimiru fami-lija preefch fewis ween, wehlejahs, ar wina weena buht; wifsem bija dshiru jau attizees. Wef tam scho wafar bija preefchā fchirfchanahs us ilgu laiku, — ruhfta, behdiga fchirfchanahs. Jo Deenwidjuhra ir loti tahlu, un tur us weenu no Deenwidjuhras falahm wizam bija

atgadahs ta laime. Schee fweht bija leeliski, — til leeliski, ka toš war nofwineht tikai kof eewehrojami, tahlu pafstahmi wihri. Un tahds ir muhsu zeem. Dunsberga tehws. Saweem amata brahleem tas ir pafstahms zaur fawem preefchlahfjumem un darbeem uf skolo-taju fapuzehm, un leelaji publikai, heb wifai tautai, zaur fawem ra-fchhofjumem rakfinezibas lauka. Tapehz ari bija laudis faradufchees, wiau fchai denā pagodinahst, no wifahm malu malahm, no tuweenes un tahleenes, un daudfi, kas nebija warejufchi atnahst, tee bija atfuh-tijufchi gan laimes wehlefchanas wehtules, gan telegamaž. Pafchu fwehtku dshchanibu aprahfihst, gan nepfehchu; tapehz lasitaji lai, luh-dsami, nem par labu, zil te pahrl fwehtkeem ko fpehju finot. Sinu gan it lobi, ka afurat „Latweefchu Awifchu“ lasitaju starpā atrodahs E. Dunsberga tehwm til daudis draugu un zeenitaju, kas ar leelako preeku lahhs kahdas fawas pahrl wina goda-deenu. Tapehz eefahfchu. — 30. Julijs bija fwehtdeena. Jau no pafcha rihfa Dundagas dshmfklungs afuhhtija muhsu Dunsberga tehwm us Kubeles skolu pakaf lepnus ratus, fchetreem ftrageem aifjubgufis, un fulaini lihds. Ar fcheem zeem. gawilneeks aifbrauja us bafnizu. Kamehr wifsch bafniza noflaufijahs fpedifki, lepnec firdi ar rateem gaidija uf to pee bafnizas wahrtiem. Pehz noteikta fpedifka zeem. Dunsberga tehws, kopā ar fawu wezo, mihslo laulato draudfeni, iinahza no bafnizas, dseefnu grahamtu padufe nefdams, eefahpa us wineem gaidofchōs ratōs un aif-brauja uf pili brokafstis.

Pehz noturetas deewafahfchanaš, tā ap pulstien weeneem, abus wezos gawilneeks atweda atkal tajōs pafchōs ratōs atpalat no pils uf bafnizu. Tagad tos pawadija ari patš leelungu pahris. Pee baf-nizas wahrtiem rati apstahjahs un gawilneeku pahris demahs pa wahr-teem eefchā bafniza, no leelungu pahra pawadihts. Eefchpus wahr-teem to fagaidija fabraufufchee amata brahfi un ziti weefi. Schee wifsi nu demahs tam lihdsā bafniza eefchā. Gefahjejus fanehma ar ehrg-gefu fkanahm. Tad mahzitajs us fimo gawilneeku pahri runaja pahrl teem wahrdem, kas fahw fahna parahdihchanaš grahamatā, pirmajā nodakā, zetortajā pantinā, un tā fkan: „Schehlafitba lai ir jumš un meers no ta, kas ir, kas bihtis un kas buhs!“ — Apzerot pagahufschus laikus un tagadni, gawifu pahrim efot gan jaleezina, ka tee no Deewa fanehmufchi daudis fchehlafitbas; tāpat tas ari buhschot uf preefchu, lihds firmahs galwinas nolifchotees uf dufu kapitā. Jauki, jauki fadereja fchi mahzitaja runa ar eepreefch nodseedato dseefmu: „Rihds fcheijen' Deews firdesfehligi Man weenu ne-afstahjis.“ — Til pat jauka un peederiga bija pehz runas no kora us fchetrachm bafstihm no-dseedatā dseefma: „Deews ir mans Gans, man nebuhs truhfums.“ — Mahzitajs notureja wehl pateizibas luhgufchā, un atkal atfkanaja no kora tagad tā eemihletā Rades dseefma: „Gawilejeet tam kungam wifa pafaul!“ — Tad wehl nofwehhtija jubilaru pahri, nodseedaja beigu dseefmu, un tad demahs, ehrgelchm fkanot, no bafnizas ahra. Leela, gara braujeju rinda nu pawadija gawilneeks us Kubeles skolu. No leelzeta uf skolas namu nogreefchotees, fwehtkeekus fagaidija kofchi goda-wahrti; skolas mahja bija gresuota ar karodfimeem. Swehtku weefu wareja buht kahds pahris fimtu. — Kad weefi bija atfpidfina-jufchees pee uflofchamajem, fahka apfwiezinaht gawilneeku. Wifpimeš nodseedaja diwas pantinas no dseefmas: „Tā Deewu wifsi lihds!“ Tad runoja mahzitaja kungs. Wifsch gawilneekam pateizahs no fawas un skolas waldes pufes par pshineem flolā, un peemineja ari wina tā dseefneeku. Wifas wina dseefmas no dseefminas manams friftigis gars, dshfchanahs — Deewu pagodinahst. Par dahwanu tam pafneedja pafchpagatawotu bilbi. — Rihgas Latweefchu beedribas wahrdā zeem.

Dunsberga tehwu, tā weenu no fawem wezafajeem goda-beedrem, ap-fchweizinaja beedribas preefchneeks Grofwalds. Par dahwanu tam paf-needja fudraba blodinu. Talsu beedriba eezehla gawilneeku par fawu goda-beedri. „Bals“ redaktors Waebers apfwiezinaja fawā un „Wal-tijas Wehtnefcha“ redaktora Dihrika wahrdā un pafneedja fudraba kauftu. Skolotajs Schutte runaja Piltenes un Wentpils apgabala skolotaju wahrdā. Dahwana — fudraba jukura trauks. Pirmahs apfwiezinatajš pehz mahzitaja bija Dundagas Widesles skolotajs Lands-bergis. Wifsch apfwiezinaja gawilneeku Dundagas skolotaju wahrdā un pafneedja ka dahwanu leelu albumu, fur eefchā nofotografereetas

jazelo, kury to waldiba fuhhtija. Tamdeht ari mahjas kundse, Marijas un Emilijas mahie-atraime, domaja, ka scho wafar tahs fahtes, kas wifus lihds fchm bija weenojufschas, waj nu neshchitami nofwirina-fchotees, waj ari — pahrltruhfchot...

Wini bija nehmfufchi ratūs lihds kaimineem; heb brauzot bija tahdi nolaidufchees. Pat mahzitaja meita Anna, kas brahlim brauja lihdsā, bija glufchi ka apjukufi un tahda nofchaurufsi.

Mahjas kundsei un winas wezakai meitai Marijai bija ko nem-tees ar laifjas fagatawofchānu un wehlat ar galda nofrahmeschānu, un tee trihs ziti gribeja drufku pafstahgatees. Wef kad wini noflawa uf fchaurā zela, fur beefee fruhmi deenas gaimu aiftureja un zelu ap-tumfchōja, tad Anna arweenu gahja waj nu nopafatus, waj ari pa-preefchu fcheem abeem — Emilijai un mahzitaja dehlam. Drihs wina nopuhja papardu, kas auga fary leelajem fokū fimbaneem, drihs at-fal uf gahja fuhnu laufmanu, kas bija til jaukt, til mihsfts, ta winaiz gribejahs pamehginahst atfehitees un drufzin pafehdeht. Kad wina tad atfal ar teem fapfapahs, ta ahtri un tā jautadama pafstahjahs agis pa-preefchu fchāi, un tad fchm. Wef fchi bija bahla un apjukufi, un fchis befmittigi jautis... befruhpiga jautriba, kas Deenwidjuhru bija aifmifufi un pahrl fchirfchanaš nemas nedomaja.

Uf mahju eijot, maf, maf runaja, un ipafchi tamdeht, ka wif fajuta, ka nu buhtu bihtis waijadfjigs runahst.

Pahrnahza mahjā un fehdahs pee galda, — bet wafarinas palifa ne-aifrittas; wifsch bija weenigais, kas ehda. Wina juhtas bija gro-fijufchahs, — wifsch bija atkal jautis; wifsch jolojahs atkal ar fawu mahfu Annu, usdehra uf to, „fo fchi jau ari finot“, wehleja Marijai preezigas kahfas un laimigu laulibas dshwi un, trefcho glahfi dshdams, isfajija mahjas kundsei fawu pateizibu.

Emilija fehdaja glufchi tairni uf fawa krehfla, — bet wifš tā lehlat lehlatā tai preefch azihm, un wina sinaja, ka, ja til weens weenigs wahrdinhfch wina buhsu jarunā, tad tuhlt buhtu raubahs flahst. Kalls bija tā aifchraugts, ne elpas newareja atnemt, — bet fihwi un tairni wina tur fehdaja.

Isgahja dahra. Ziti palika atpalat; mahie apnehmahs lafatu ap plezeem. Wifsch un wina faigaja pa ar lafdahm apstahdito dahra jelu, kas bija til fchours, ta lafdu sari wimeem reifchm drahfahs gar waigiem. Zif wehfs un klufš pa scho zelau! Wini nedshrejeja pafchi fawu fokū uf mihsfchahs femes.

Klufu zeedami, wini bija kahds fokus gahjufchi. Tad wina fawemahs un runā... pafchās wahrdi winaiz isleekahs tā tahtas, fwe-fchās fkanas; wina jautro atbifchu ta nemas newar apfert un faprafi... Ai, kaut jau nu buhtu beigis pafstahgatees!

Wini eet atpalat ifabā. Marija peeflora auglus, un mahie wel-tigi publejahs, farunu atdshwinahst. Winaiz ir farfani waigi, juhtahs aifgrahbta un atfehchahs bef-apfimigi uf krehfla, pee tam winaiz galwa

wifas Dundagas skolas un skolotaji. Gefchā atrodahs ari ihfi skolu un skolotaju wehtfuriu un biografifki aprahfi. Wini muifchās dshmf-klungs dahwinaja flaiifu bilchu bihbeli. Skolotaji, kas peedaijufchees fchogad pee Kreewu walodas kurfem Keepaja, afuhhtija flaitōs mahōs atfihfchanas adrefi. Dundagas dheedataju foris eezehla E. Dunsberga tehwu par goda-beedri un pafneedja Dunsberga mahfi flaitu dah-wanu. Skolotajs Seiferts (kritikis Teodors) nolafija garu apfwiezi-nafchanaš dseiju. Wef tam wehl tam klwa pafneegtas wairaf dah-wanu. Pa tam nodseedaja fchetrachfizi un 3. pantinu no dseefmas „Tā Deewu wifsi lihds!“ Tad isgahja ahra, nolafufchēs atfuhhtitahs laimes wehlefchanas wehtules un telegamas. To biht misfchis dau-dfums. Bija no tuweenes un tahleenes, — tikai nebija nefas no — Dundadsneekem pafcheem. Kur tee gan palikufchi? — Kad wifš bija nolafufhts, Dunsberga tehws pateizahs wifsem par parahdito godu un fajija: ja wifsch zaur fawem darbeem ko laba ir panahjis, tad to te darijē ne wifsch, bet Tas, Kas tam no augfchēenes to fpehku dewis, — Tam peenahfotees tas gods, Tam ta flawa un teefchana, bet ne wina. Pehz tam wehl dafchi isfajija fawas laimes wehlefchanaš godatam firmgalwim. Weens teiza, ka wifsch, mafš buhdams un mahie lihdsā edams ganōs, laifjis Dunsberga tehwa dseefminu: „Dehls, kad gribi preeztees, tad til labi apfstatees.“ Wifsch darijē pehz fcheem wahrdem un efot tagad laimigs wihrs; par to tas nu wi-nam pateizotees. Tā, rau, feidhahs godu parahdihst zeem. gawilneekam augfi un femi, mahziti un nemahziti. Un kalab tad? Tikai talab, ka wifsch to pelnifis. Sinu tikai diwas wihrus, kuru wahrdi tautai wie-pahrigi pafstahmi, un tee ir — wezais Stenders un wezais Dunsber-gis. Kad eekultōs muhsu semites wifstufchafajā faktā, kad eemahd-otos tur, fur nepafifht weeneena no tagadejeem tautas gaimas isplati-ta-jeem, tautas rafineekem, — wezais Stenders un wezais Dunsbergis tur tomehr pafstahmi. To wahrdus tur zeenā tura, to mahzijas tur klufahs. Un zaur ko tee panahfufchi tahdu godu? Ne zaur ko zitu, ka tikai zaur to, ka tee runajufchi uf tautu un tai rakstijufchi tahdā walodā, ko tauta ir fapratufi. Tee ir wina nopelni! — Gefahfahs meelafst ar leelu pulku runahm. — Pehz pabeigtas pufdeenas bija deija. Pafstapam dheedaja Dundadsneeku jauttais foris; nahza ari apfweda-fchanaš. Apfwedajahs pufichi ar meitahm. Deija wilkās zauru nakti. Pirmdem pehz brokafsta weefi brauja projam; ziti bija jau aif-braufufchi pa nakti. Wehl apfwedaja Rihgas kungus; tad tee aif-brauja. Leetus, kas to nakti un wifu rihfu fipri lija, nofahjahs, un tahfajem weefem bija fmuks, jauka braufchana us fawahm mah-jahm. — r.g.

No ahfsemehm.

Wahzija. Keifars Wilhelms II., pehz Auftrijas keifara aif-braufchanaš no Berlīnes, ar fawu laulato draudfeni, keifareni, dewees uf Strafsburgu. Schi ir pirmā reifa, ka jaunais waldineeks, scho 1870. gadā Frantscheem atnemtō semi, Efafs-Lutringu, apmeklejis. Kā wifai fimas, tahda dafa no turenēs eedshwotajeem fawā prahtā arweenu wehl turahs pee Franzijas, lai gan fchi seme preefch tam il-gus gadu fimtenus peederejufi pee Wahzijas; ari Frantschu patriotu lihga bef mitefchanaš isfludina, ka Franzija isdewigā brijdi to atkal eekarofchot un pee fawinafchotees. Tamdeht tee ar platahm azihm nu flatahs uf keifara uskamschānu un Efafefchū iturefchanaš fchini atgadujam. Sihkatas firas pahrl to wehl truhfti; bet zil lihds fchim zaur telegrafu tizis wehtifhts, tad uskamschāna leekahs buht deewagan fir-fniga bijufi. Wifwairaf semako laufchu fchirās, semneeki, kas nefad newareja aprahst ar Frantschu tikumeem, jau nelatka keifara Wilhelma I. laifōs israhdijufchi un ari tagad israhda fawu firfnigu peefrifchānu.

Anglija. Tai gan Anglu un Wahju tautas un waldibas, pehz keifara Wilhelma II. weefofchanaš pee kehninenes Wiktorijas, eefah-jufchahs tuwā fabeedribā un ufizigā draudfiba, tad tomehr dafchā fūm fary abahm dafahm wehl pafstahw deewagan eewehrojama neweenprah-tiba, proti konturenze Afrikas jaunō koloniju deht. Kahdu Wahju fir-gotaju un zitu kapitalifitu un eewehrojāmu wihru fabeedribā ar leelu ka-pitalu mehgina Afrikas aufrumā leelas kolonijas eerihfot un flaweno

raufahs, tā ka winaš aubes lentites trihs. Anna flatahs uf pulstieem, Kad runa nofahjahs, tad dshid meerigo, befmittigo pulstieem tiffchonu, ka kahdu mehditaju flanu. Wifsch fehd meerigi, pahrlzees pahrl fawu fchihwi. Wina faules nodedfinahtis gihmis, ko tagad lampa apgaisfmo, ir drofch, rahms un pafchpakahwigs. Wina naw bailes no Deenwidjuhras falu newefeliga gahja.

Emilija ir nofehdufēes weenā faktā; ka aif miglas wina reds to gihmi, ko ta mihle, lampas apgaisfnotu, til meerigu, netrauzetu un jautru. Winaiz tā ir, ka tad firds pafchreif nofahfios pulstieht.

Mahie atstahj iftabu un e-eet otrā. Wina grib wehl fawus Kanarijas putninas pabawot. Drihs pehz tam pazekahs ari Anna, un abas ar fawu draudfeni Mariju iseet uf werandaš. Emilija to reds, un ari grib eet, — grib pazeltees, jo newar ar wina weena buht, — bet kahjas negrib klufiht; wina nejauda peezeltees. Tagad wini ir weeni.

Uf ehdamiftabas durwihm war redseht mahjas kundses ehnu, winaš teewo degumu un aubes lentites, kas drufku fufi. Dahra, glufchi flahst pee ee-eijas trepehm, fahw abas meitenes zefchi weena pe-otras un klufam isfufsi. Iftabā nedshrejt zita nefa, tā mofofcha psh-otera tiffchonu. Ap fwezhem, kas dez uf flawerehm, dihs weens oēs. Wifsch nobihda fchihwi no femis nofi un isdfer glahfi wihno.

„Waj ziti projam?“

„Wini isgahufschū dahra,“ apfwesta balfs no fakta atbid.

Waj nu fchi balfs, fchis atbides flana, waj ari wifa apfahfime un iftabas gahs wizam dewa eemeflu, brault ar roku pahrl peeri, ka wifsch aribetu fchahdā fahwoll nule eefuhst.

Ishufstefchana dahra apluf, mahjas kundses galwas ehna no-fufstahs.

„Raubafchana til pat nefa nelihds,“ wifsch runā pehz brijtina, „tas nu reif tā ir nolifht, un tā tam janoteek, un nemas tur til flau-nebuhš, ka domā.“

Wifsch peezelahs, it ka gribedams fchis ne-eerastahs juhtas no-fraht, fokū pa iftabu un paleek pee loga fahwot.

Wina fehd fakta, tumfā glufchi paflehta, un gihnahs ar fewi, kaut jele waretu runahst. Wef domas ruhš, trofchano winaiz pa galwu, un winaiz tā ir, ka tad katra flana, ko wina grib iftrahst, buhtu ar fmagu akmeni truhfts noflodfita.

Un ziti nenahst eefchā. Kamdeht wina nenahst? Kam tee winaiz grib mojihst?

„Uffpehle kaut ko preefch fchirfchanaš,“ wifsch faka apgrecp-damees; „pehdjais deenas Tu efi gauscham maf fpehlejuš.“

Pee flawerehm eijot, winaiz isflahs, ka tad grihda lihgotōs fem-winas kahjahm. Wina fer, neta newefedama, balstajōs flawerehm kaul-wōs. Nu taf winaiz, mafafais, naw jarunā.

zetotaju Emini Pascha, kas jau wairaf gadu fesch Geksch-Afrika, kur tas dibinajahs ihpafschu walsti, no faween melnajeem enaidneekem atwabinaht. Tamdeht mineta bedriba irihkoti pulku kara wihru, sem Dr. Peters'a wadibas, kureem udots, scho darbu idaribt. Bet schim noluhlam ar wifadahm spihtheschanahm pretotajahs leela Angtu irigotaju un kapitalistu bedriba. Bahr to nu Wahzeefchi loti faskaituschees un amies fasz leelas breshas, pagehredami, lai Wahzu waldba tos aistahw pret Angtu wormahzibas. Bet Bismarck's fawa lapu „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ isfajzees, ka Wahzu waldbai pee mine-tahs bedribas jufahm ne-efot nelahda data, jo pehdejai jau no pascha eefahkuma efot tijahs isfaldrots, ka waldba tahdas kuptschu fchepelajizahs atfihstot par nederigahm; lai tee tagad paschi sinot. Wahzija ar Angliju gribot dshiwot meeru, un tahfahs Afrika un melno nehgeru labad ne-ufahfchot irihidinu.

Franzija. Pehz tam, kad Bulansche'a labad eezelta teefa scho generali lihds ar faween diweem eewehrojameem lihdsirahndneekem no-teefajusi uf aifuhstichanah tahfahs semes ahpus Giropas, waldba nu ari zitus mineta nemeeriga funga pekreitejus fahp pee atbildibas fahp un wajjaht. Ihpafchi tahdus ofizeeas, kas peeder pee Bulansche'a partijas, fahp apshudeht. Lihds schim 71 wiesneeks un 21 unterofizeeris tikufchi atgetti no amata un nodoti teefai, lai ta pahw wineem fawus fpreedumus taifa. Tapat gan ari wif fkolotaji un walstis deeneta stahwofchee wihri, kas mihlejuschi „duhschigo generali“, tiks atzelti no amata. Wispahrigahs tautas weeneeku wehleschanas, ka dferd, tiks noturetas 29. (17.) Septemeri. Tur tad irahdisees, waj Bulansche's zaur fawu noteefaschanu pasaudejis til dauds pekreiteju, ka nu waldba war drofcha buht no wina.

Arehtas falas jufas. Kad Arehteschi zerejuschi zaur Greekijas eemaisichanahs lo panahkt, tad teem stipri wihles; jo leelwalstiju weenprahtiba fchaj leeta wifas zeribas isgaisinajusi. Turku waldba beidsot nu ari spehrusi stingrakus fofus, tur stiprus kara-spehkus aifuh-tidama, un ta tad war zereht, ka nemeeri drihs beigsees, bes ka Giropas meers zaur teem tiks frauzehs.

Berlins fchaks tagad fawu zelokumu zaur Giropu pabeidise. Tas bijis Kreewija, Wahzija, Anglija, Franzija un Austrija, un wihru no waldbineekem jo laipni tijas uinents, ta ka winam wifsch fchis laifsch fwehchuma jo patihkami notezejis. Ighlhtotu Giropeschi buhschanas apsklatot, tas dauds jaunu leetu dabujis redseht, kuras winam bija lihds schim pawifam nepafstamas, un kuras tas warbuht nu fawu walsti Afrija mehginahs ewest. Bet waj wina pawalstneeki wifus fchos jaunus pahrgroftumus eeredsehs un spehs panest, ta atkal zita leeta. Bet lai nu buhtu, ka buhdams, Afatefchi zaur tahdu usmudinaschanu is-ghlhtibas fina warbuht tal paspers tahdu labu foli uf preefchu. Wis-wairaf teem fkolahs, labakas teefas un dshelzeti buhtu wehlejami. Bet wifus pirms tur wajjadsetu kristigu tijibu ewest. Pirms tas nenotiks, tur ari nelahdu gruntigu labofchanas un attihstichanahs nepeedshwos. Kad tautas tikumi neteel zaur kristigu tijibu eefchigi dseedinati, tad wifas ahrigahs attihstibas fihmes tikai paleef fofchi usrafsti uf dublu pekkeh.

No eekschsemehm.

Kurfeme.

Bahr Kurfemes brijwestibas jeb tautas fwehtkeem. (Gefuh-tihts). Swehtku rikhojumeem ir aifweenu leelaka noshme, nekā ziteem, wairaf wispahrigaem atgadijuma rikhojumeem. Swehtki — waj nu bafnizahs, waj laiziga dshiw — top allahsch fahbai peeminaf swineti; tee tapehz ir labas atfihschanahs un pateizibas, tee ir: pahrfkata jeb wehsturigi rikhojumi. Zil weeglaki pahrejofchas pazilafchanas mums pafneedi wispahrigateem atgadijuma rikhojumi, til dskatas, pafstahwof-chas pamudinafchanas mums peefchir swehtku wehsturigeem atgahdina-jumi. Tapehz ari noteef uf swehtkeem dauds leelaka rikhofchanahs un fagatawofchanahs, tapehz ween tee mudina un ari peewelf dauds wairaf dalibneeku, nekā ziti rikhojumi. Uf weentahfchajem atgadijuma rikhojumeem it beeschi ar taifnibu fihmejahs flawena komponista Franza Liszta wahrdi: „Ko lihds man draudiba, ko brijwiba, ko preeki, kad

frucht man schkirta no gara pazelshanahs!“ — Wiseme top beechaki dafchadi peeminas swehtki swineti; fchogad pat te tahdi tikufchi irihkoti: Diklos (Wisemes 25 gadu dseedafchanas swehtki), Straupe (swehtki tapat 25 gadu dseedafchanas lopfchanas peeminaf schini draudse) un Zehsis (dseedafchanas swehtki). Kurfeme top pehdejai laika til weeni weenigi leelaki swehtki irihkoti, tee ir: Kurfemes brijwestibas jeb tautas swehtki — Jelgawa. Scho swehtku wispirmais rikhojums 30. Augusta, 1877. gadu, pazehla ari wispirmo rofigako un zentigako dshiwu pee Kurfemes Latweefcheem. Pascha fahkuma tee swehtki tifa zaur fewisfchu swehtku-romiteju Kurfemes dshimbuhfchanas atzelschanai par peeminaf swineti — jo nopeetni, il reis ar deewalafschanahm bafniza eefahkot. Wehlaki, no 1880. gada fahkot, tee pahrgahja Jelgawas Latweefchu fadraudfchahs bedribas rikhojumā un peenehja wis-pahrigatu tautas swehtku raskuru. Apmekleti tee tika gadu no gada mafak. Swehtku juhtas pafeminajahs — bafnizahs lihdsirihkoti-fojumu atfahjot un pawifam paschu swehtku leelahs wispahribas un ihfahs leetas pawirfchigas aifnemfchanas deht. Kad jau nu fchais pimejohs swinejumohs bija deewegan atgahdinahts dshimbuhfchanas atzelschanas labums, tad wehlakohs tautas swehtkohs Kurfemes Latweefchi wehlejahs allahsch maniht un dferdeht gaischi preefcha zekam un apluhfojam tos panahkumus, kas Kurfeme no laifa uf laifu, no gada uf gadu zaur flolu un fabeedribu darbibu tikufchi fahneegti; wispah-rigu ahrigi stanofschu runu weeta wini wehlejahs wairaf leetifkus pahrfstahs pahw Latweefchu fadshiwes un attihstibas preefchojumeem. Uf fcheem swehtkeem gan ari jo projam rikhoja wairakbafschu dseedafchanu, bet te atfahja muhsu dseedafchanas mahfklas pirmo, ta fahkot, mora-liffo dshineju un ufuretajaju, — atfahja bafnizahs jaulahs musklas un dseedafchanas lihds-eewirtneschanu, ko katri ziti swehtki, pee kureem dseedafchana leelo dalu ir eenehmufi, lihds schim it pareisi eewehrojufchi, un laifkam to ari uf preefchu darishs. Ta tad, kur agraki pee Kurfemes brijwestibas swehtkeem weena mahfka ar otu til patihkami kopojahs un weena otu til fehmigi zilaja, tagad beeschi ween dferdama deewegan truhfuma, deewegan nepilnigi eemahzita laiziga dseedafchana. — Teatera irahdijumu fatwars til pehdejohs gadohs te fahzias pazeltees augstaki. — Schohad fchos Kurfemes tautas swehtkohs Jelgawa diwas Latweefchu bedribas swinehs: Jelgawas Latweefchu „Balihdsibas bedriba“ — swehtkeem, 27. Augusta, un Jelgawas „Latweefchu bedriba“ — trefchdeem, 30. Augusta. Bahr teem no Jelgawas „Latweefchu bedribas“ swinejamem swehtkeem mums jau sinams, ka tee tiks rikoti ar wofal- un instrumental-fonzertu bedribas dahrsu, ar swehtku maltiti bedribas fahle, ar teatera irihkoti-fojam pilfshas teatera namā, un ar weefigu wafaru atkal bedribas telpas. — Turprei otrahs Jelgawas Latweefchu bedribas, t. i. Jelgawas „Latweefchu „Balihdsibas bedribas“ rikoteem tautas swehtki ir wispirms eewehroj-ami jau tapehz, ka tee notiks dauds waligakā swehtkeenas laika, 27. Augusta. Tahfak fchi bedriba grib teem no winas swinekem swehtkeem fagahdaht leelaku nopeetnibu un apshimibu — zaur wina ufahfch-achanu ar deewalafschanahm un jauku wairakbafschu garigu dseedafchanu jauki pufchota un apgaisimota Jelgawas Latweefchu Annas bafniza. Pehz tam fchi bedriba ari tapat riklos laizigu wairakbafschu dseedafchana Schirtenhofera dahrsu, kur — stary zitu — ari loti teizamais, G. Wehijna fga waditais jauktais dseedataju foris peedafisees, un kur ari tahdu no muhsu tautefschu, kapelmeistara D. Breschinska fga wis-jaunakahm, eeflawetahm kompozifchahm dabuhs dferdeht; swehtku-runas — ka dferdams — te atgahdinafchotees jo apshimigaki un pilnigaki uf Kurfemes Latweefchu lihdsichinegem panahkumeem wina dafchadigohs zihnindohs preefch tautas labflahjibas. — Tahfak ari fchi bedriba, 27. Augusta, riklos teatera irahdijumu tapat pilfshas teatera namā — sem Stinus fga wadifchanas, kas zitreis pee Rihgas Latweefchu teatera bija jo teizamais akteeris. — Scho 27. Augusta swehtkohs pehdigi beigs weefiga fadshiwu — Zehza fahle. Scho 27. Augusta swehtku rikhojuma eemahkums nahks par labu gan ari tahf-keem fchihš „Balihdsibas bedribas“ garu un prahtu pazilafschem rikhojumeem, ka turpmaekem jautajumu isfaldroschanas wafareem, fonzerteem, teatera irahdijumeem un weefigu wafaru isgahdajumeem, — bet jo wairaf fcho swehtku eemahkumu isleetafchot, ka dferdam, bedri-

bas palihdsibas mehrkeem, ihpafchi preefch nabadfchu atraitnu un bah-rinu pabalstifchanas — wina geuhtajohs dshiwes brijshohs. — Te red-jam, ka fche naw nelahdas fchelfschanahs uf launu, ka weena Jelgawas bedribas swehtki glufchi atfchirahs no otrajem. — wini atfchir-ahs tikai fawstarpigas pamudinajofchas un preefchshimigas fawadi-bas deht. Kuri nu no abeem swehtkeem wislabafi idofees, to tagad wehl newaram paredseht, — tas atfahs no publikas laipnas peeda-lifschanahs. Warbuht ka Kurfemes Latweefchi fchogad jo stipri apme-klehs tos no Jelgawas Latweefchu „Balihdsibas bedribas“ swehtkeem, 27. Augusta, swinetohs tautas swehtkohs, zaur to gribedami otrajam rikhojumam jo zaurkerigi peerahdihht, ka wini wehlejahs fchos swehtkohs apshimigaki irihkotus, ka wini fchaj sinā te naw fahpinajami pee weenaldbibas un remdenibas, bet pareisi spehz fawu wehleschanohs, fawu prahtu aifstahweht. Zaur to tad Kurfemes Latweefcheem fchogad zel-tos tas gods, ka wini fchaj leeta labprahfigi rikhojufchees, un ta netif ween jaunu zeribas pilnu seedinu Latweefchu dahrsu, t. i. Jelgawas Latweefchu „Balihdsibas bedriba“, pazehljufchi, un uf tahfakem ja-keem darbeem pamudinajufchi un eestiprinajufchi, bet ari otrai, Jelgawas „Latweefchu bedriba“ fagahdajufchi stiprafu fahgari darbds, un ihpafchi fcho swehtku nahkofchohs rikhojumohs. — Teem, kas te fchel-fchanohs un pretibas meketu, mehš waretu atgahdinaht nelaika Hug-en-bergera til taifnibas pilnos wahrdus:

„Naw irihdinhah allahsch uf launu,
„Bet dafch'reis ar' labumu dar',
„Tas dseemina prahtu jaunu
„Un fahfida fchwinas ar'!“

Wehlejam Kurfemes tautas swehtkeem fchogad dauds fefmes, dauds pazelshanahs uf jo nopeetnaku, uf jo zaurkerigaki pamudina-jo-fchu eefchigigu dshiwibu, darbibu un panahkumu. Sweiki, Kurfeme-neeki, sweiki uf tautas swehtkeem — Jelgawa! Zerinhch.

No Leel-Wirzawas. (Gefuh-tihts). „Latweefchu Awifchu“ fleijas iszehlfuees fcheijenes Ehrwertu dahrsu notureto fatumu preeku labad stary kahdu „Weef“ un „—ne.“ kungu fihwa polemika. Bir-mais tanis bijufcho kreetno fahrtibu un wifu wairaf dahrsu fofschumu leeliski ufslawu, un otrahs, jeb „—ne.“ fgs, tam atkal fihwi pretotajahs, pee wahrdā fawldams dahsch „pateefi jautus“ mahju dahrsu. Zil mine-tahs mahjas dahrsu ufslawefchanas un atkal nomahfchahs sinā abeem kungeem taifnibas waj netaifnibas, pahw to negribu, ka ne-ahzinahts, wina polemika eelafisees jeb eemafisees, bet atfahju fchi ftrihda isfchir-fchanu leetas un weetas pratejeem un labaf pafinejeem. Tomehr weena, t. i. ufslawetahs labahs fahrtibas un omulibas sinā ari man jafpretojahs „Weefa“ fga aprahkam, un to daru zaur fefofchahm rindinahm pehznah-kofchi. — Ta par peem. fchinis fatumu preefchohs bija ari eeraades kahds bap-tifstu draudses lozeklis, kuresch bija turejis par fawu penahkumu, zaur bi-beles wahrdem dahschem fapulzejufcheem isfaldrot, ka tahdi preeki efot fwehtkeenas apgahnischana. Pats no fewis faprotams, ka newens ne-bija peespeests, fcho isfaldrojumu ufslawitees un pehz ta daribt, bet wafareja to, ka ari paschu isfaldrotaju pehz patifschanahs atfahht pawi-fam ne-ewehrotu. Bet, ko domajet, kas te notika? Izhlahs leel-istis trofknis, un minetais baptifstu jauneklis tifa ar waru no fatumu platfcha isgruhis ahra, pee kam tas dahschs fiteenus dabuja pa muguru. Subhdiba, sinams, no tam nezefees; jo baptifsti tahs netura par at-wehletahm, bet peedob, kad pahrestiba zil nezil ir panefama; tomehr waj ta ir fahrtiba, jeb tikai — mafakais uf fahrtibu fihmedamees dahrs? — Tapat zaur stipro dshereenu baidifchanu eeflufcho fatumu preeku dalibneeku stary reis iszehlahs daudswweetiga, leelifka fahfcha-nahs, pee kam pat augstakais fahrtibneeks wairs neta nespehjis daribt, bet, ka pats faha, „uf laifu aiflaides projam“ un tad, atpakal nahf-dams, zil nezil spehjis ftrihdneeku apmeerinaht. — Tahdi un teem lihdsigi notikumi fcheit nahza preefcha, un tos tadfchu newar ufka-tiht par emulibu un jauku fahrtibu! Naw tamdeht labi, kad leetas pawifam zitadi atfahfsta, nekā tahs pateefiba notifufchahs; bet wehl ne-fmufaki ir, kad tahdas leetas zaur aprahfkeem laiftrahfids ta frahfo, ka zaur to, ta fahkot, pateefibai ar duhri fit gihmi, — jo zaur tahdu ap-rahfku tadfchu naw eefpehjam, fatumu preeku dalibneeku jeb notikumū azu-leezineeku maldinaht. (Skatees peeklumā.) L. D.

Birmahs fkanas eet ruhdamas un brafhdamahs, un fihgas fa steneht sten apafsch winais weiklajem pirkteem. — bet drihs fchihš flana-s top mihligakahs un pahreet tahda ta nopuhtu un afaru pilna mel-dina. Spehlejot, pazelshas dahshadas bilides uf winais behrnu dshiwes un gara stahdahs maindamahs preefcha: katre afords — weena at-mina, fakra gari wilka fkanas — weens fapnis.

Wina redseja femi un wina leelaji flē pa mahzitaja muifchahs dihi braufajam. Winafch bija waresn fchepnis, kas fa bruhngans brauz lihds ar flafsto prinzefti. Uf wina frafta bija burwigi flafsta pafatu femi. Wina fchepje — pufes matohs — un flafjahs uf wina, fa winafch „laimu“ ar fahrti aizeja, felfitu papihha jepuri galwa. Un wina bija tizejufi, fa fchis laimigais brauzeens tos wadifchot zaur wifu dshiwu.

Wafaras nahks lehnais gais, rofchu fmarfchahs pilbihis, speefchahs zaur dahrsu durwihm eefcha iftaba. Dds dihs ap lampu, pulstentis rikfchē befimitigi. Emilija spehle ardeewas fawai mihlestibai un wi-nam, ko ta til ne-izeizam mihle.

Wini bija wefaki tapufchi. Winafch aifgabja uf gimnafiju tuweja pilfshē. Tad wini fchepje — tas bija pehdejohs brijweedenas preefch wina abiturienta eefahmena — fahda wafara fofa, — dahrsu aif rofchu frahma, rofu rofa, — wina to wifu til labi atmineja! Un winafch, ta fa netauneees, iswilka if labatas dseijoli un to loffa winafch preef-cha. Dseijoli bija pahw mihlestibu, un islahjis, winafch fahzija: „Schis dseijolis ir tem!“ Un tad winafch to butfchoja dauds, dauds reisu. Wina tam irahwahs no rofahm, — bet dseijola pantiaus ta ismahzijas no galwas un tuhftofchahm reifahm tos flaitija, un neweens dseijolis wifa pafaulē nebija til flafis, fa fchis. Wina pati tal bija fchi dse-ijola warone!

Tad nahza behdigi laiki, — wina wairs ta nedabuja redseht ... Zil mihfhtas, zil mihligas fkanas! Ka fufin fatuhst afordi! Geuh-tiridigas melbijas, ka no faldahm meitenes luhpafm dseedatas! Ta wina spehle. Bet wina spehle pehdejo reis preefcha, to winafch firds mihle.

Wini abi bija weefchahs bijufchi fahda kaiminu muifcha. Tas bija pa Seemas-swehtku brijwilaiku. Tur bija fahda dahma no gal-was pilfshas. Ta bija gehrbuees dshelena fihda fleite, ar dauds wif-jolifchu pufschkeem ismargota. Winafch, jauts, behbehdigs studentis, dan-goria gandrhif wifu wafaru ar fcho dahmu. Wina bija loti wilinajo-fcha, un dangodama pahmetā fawu gawo fchlepi pahw rofu. Un tad winafch tai pafija, waj fchi dahma ne-efot flafsta. Ai, fa wina tad raubaja, mahja pahenabufi, un fa wina eemihbeja fcho dahmu ar teem fmarfchigajem wifolifchu pufschkeem un ar to dshelena, dahrgo fleiti! ... Bet tad wina bija dabujufi fawu dseijoli rofa un to dauds, dauds reisu lahjufti, — un wina tal bija ta warone fchaj dseijoli. Ai, wina bija alla bijufi, un fchihš fkanas nu bija winafch mihlestibas kapa dseefma!

Tad wini bija, fahda jauka wafaras wafara, dahrsu „wifinas kehrafchi“. Winafch to bija notwehriis un winafch rofu fpeedis, — wehl tagad wina fahzija fcho fpeedeenu, — mihli, fchepnigi winafch tahs rofu bija fpeedis. Mihlestiba dshiw no til maf, un wina weenumehr wehl bija tizejufi, fa efot dseijola warone. Ar wina, fa fuhermani, ta bija sehgelejufti laima pahw uf otu fraftu — uf raibo pafatu femi.

Bet tagad ir dseijolis galā, — un winafch fahw weens patd laima. Wina fahw weentule pee fraftu, un tai leelahs, fa kad winafch pufes fawas galwinafch notaftru un wafara fchelfa ap winafch apmetohs ... Mahjas fundse ehna, uf ehdam iftabas durwihm, nemeerigi fu-nejahs. Abas meitenes ahra flauwifchahs, waj ehpu aifturejufchahs.

Winafch fahweja pee loga un spehlejahs ar fawu pulfshana fchidi. Stanas noflankaja arweemu wairaf ka noflankas, it fa apfpeesta fchakufschana. Tad wina noebdiba spehleht.

„Pateizohs, Emilij!“ winafch fahzija aifufinahahts; „es domaju, tu nekad til flafiti wehl nebiji spehlejufti.“ — Wina wahrdi flaneja fir-fnigi. — „Schihš fkanas man ilgi paliks peemina!“

Winafch fneedja tai rofu preti, — bet wina ahrti pazehlahs, no-greeschahs un peegahja pee loga.

Igi waldba flufums iftaba. Mahtes aubes leentites stipri kufte-jahs fchurp un turp. Anna fahfchmahs ahrti un eegahja iftaba. Ma-rija, afarainahm ahim, gahja winafch wafak, un bija gauschi bahla.

„Wahs laifch, uf mahjahm eet.“ Anna fahzija uf fawa brafha. Wina atwadifchahs, un ari winafch taifnizahs uf aiffeechanu.

Meta atwadifchahs! Katre fahgahs, otram ahis eefatitees, rofu eeeleef rofa ta flahbi, un dara ta, fa kad riht atfal redsetohs.

Mahjas fundse winafch pawada zaur dahrsu. Emilija fahw ne-fufedamahs pee loga; wina til pa pufei pagreestchahs, kad winafch tai aifufinahahts, flufam ardeewas faha.

Un kamehr ween wehl dahrsu balst dferd, wina fahw pee loga, bes afaru, un zeechi raugahs tumfa.

Kristaps Kolumbus.

Kristaps Kolumbus, Amerikas ufahgahs, ir dshimis Italias semē. Genuas pilfshē, ap to laifu stary 1436. — 1446. g. Wina dshimfcha-nas gads naw nelar flaidri ufshimchis, — tomehr dauds wehsturneeku fira, ka tas efot miris 1506. gada, 70 gadu wezumā. Tapat ari truhfti flaidru fiau pahw winafch wafakem; til wehlfu wina dehs ferdinands atrada fahdohs rafhids, fa winafch tehwa tehwa bijis winafch fahrfsehs.

Kristaps Kolumbus apmekleja fawohs behma gadohs Pahwijahs flolu; wina wifu mihlakais darbs bija, ar matematiku pufletees. Gribedoms, laifdohs par derigu juhros braujeju tap, winafch jau agrī eef-fahja matrofchu deenefta. Dahschs gadus pa juhru braufadams, winafch

dabuja eepafihtees ar dauds semehm, stary tahm ari ar Iflandes fahu, un kad tas bija turflahst usmanigs un duhschigis jauneklis, tad tas is-pelnija no wifem leelu flawu. Sawu 30. gada winafch aifjelaja uf Portugali, kas toreis bija, dahhadu juhros flawinibu deht, wifem fu-gineekem wehda leekama weeta. Scho winafch palita ilgatu laifu, un pelnija fawu ufuru ar juhros fahfchu fihmeschanu.

Tam laika tapa dauds gudrots un runahs pahw tahdu lihds tam wehl nepafihstamu femi, kuru domaja pret wafareem efofchu. Ari Kolumbus bija jau dahdu gadu ar tahdahm domahm nopuhlejees. Par leelu pahhgu pee tahdas darbofchanahs winafch dereja fahdohs wezohs fahrtes un dahsi ufshimejumi, ko bija ziflahrt winafch fawas tehwa tehwa, fahds teizamahs Portugales fugu fapteinis, wahrdā Perefretlo, pa-gatawojis, kas agraki Porto Santo bija ufahgahis. Jo wairaf Kolum-bus tanis fudeereja, jo flaidrati tas noprata un tizeja, fa pret wafareem wajgaha buht femi. Pehdigi winafch tureja fawu eewehrojumu par til pateefigu, ka buhtu bijis gataws, par to fawu dshiwibu atdot.

Tahda nefchahbigā prahdi winafch isfahfchija fawas domas Portu-gales fchepniam Jahnim II, kas, ka rahdijahs, winafch leetu peenehja par pateefigu un gribēja tam fneegt pahhgu. Bet pehdigi Kolumbus pehzahfwoja, ka bija weligi uf to zerejis. Portugalefchi, paschi pehz jaunahs semes fihfodomai, bija til no Kolumbus wifu gudribu iswiklu-fchi, un tad ar weenu fugi uf to pufi dewufchees. Ta negehligi pee-wihtis, Kolumbus gahja 1484. gada ar fawu luhgumu pee Spahnijas fchepnina ferdinanda un fjabehs no Kafilijas. Gan winafch nebija is-dewigu laiku trahpifis, jo karesch ar Wafareem aprija wifu naudu un trauzeja fahfchu meeru, — bet Kolumbus to ne-ewehroja; winafch bija fuhhtis ar labu leezibas rasktu il ihpafchi pee fchepnines bifts-tehwa, gudra un deewabihigā ferdinanda, kas fchepnina namā fahweja leela godā; til janofchelo, fa winafch bija tahds wihrs, kas maf ko no tahdahm leetahm faprata, un tapehz tureja Kolumbu titai par fapno-taju un gaisa grahfchitaju. Bet tomehr winafch to fahhdija faween wal-dineekem preefcha.

Kad fchepnifch un fchepnime ferdinanda usdewa, mahzitus wih-rus fa-ahzinaht, kas to leetu waretu apfpreest, tad fchis finaja tahdus ismekleht, kas pahw Kolumbu tapat domaja, fa winafch patis, un gribēja laiku nemtees preefch apdomafchanahs. Ta tad aiftezeja pezi wefeli eemantaja zaur fawu gudribu un teizamum padoma doifchanu no waldbi-bas preefchneekem un augstamaekem leelu godu un labu teefu nauдах. Apnizis uf apfolito apdomafchanohs gaidih, winafch gribēja ihfu un flaidru atbildi dabuht, kas pehdigi ta flaneja, ka tagad fchini kara laika, kur til dauds fwarigu leetu fahw preefcha, newarot wina luh-gumu nezil eewehrot, — bet lihds til buhfchot fahfch pagalam, tad jau gribot wifada wihse winafch leetu kempt preefcha. (Skatees peeklumā.)

Sirnikas ardeewas

wiscem radem, draungeem, posthameem un bebes flajohm...

A. E. Siling.

Subatā, Kursemē.

Peenemu flimneekus il deenas. Dakteris Sellwichs.

Strakts

if kurjemes oberhofstejas protokola pahr Dumbagos...

Notizis 18. Julija 1889. g.

Ita isfaktis shahdi: If Keisara Majestetes, wijas kreewijas...

Strakts

if kurjemes oberhofstejas protokola pahr Frank-Jelawas...

Notizis 18. Julija 1889. g.

Ita isfaktis shahdi: If Keisara Majestetes, wijas kreewijas...

Strakts

if kurjemes oberhofstejas protokola pahr Keel-Behrsteles...

Notizis 27. Julija 1889. g.

Ita isfaktis shahdi: If Keisara Majestetes, wijas kreewijas...

Strakts

if kurjemes oberhofstejas protokola pahr Keel-Behrsteles...

Notizis 27. Julija 1889. g.

Ita isfaktis shahdi: If Keisara Majestetes, wijas kreewijas...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm barona Aleksandra...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm barona Aleksandra...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm Mechtines...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm Mechtines...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm barona Aleksandra...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm barona Aleksandra...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm Mechtines...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Strakts

if Jelgawas wirspilsteefas atehm Mechtines...

Notizis 3. Julija 1889.

Ita shahdi ispreests: If Keisara Majestetes...

wijas kreewijas Batwaldineeta pamehli

Jelgawas wirspilsteefa isfludina shahdu subhastazijas nolehmmu...

Wadakes, Jaun-Auzes, Benkawas

un Benkawas Meschmuischas pagasta waldes...

Wadakes pagasta 6. Septembei...

Jaun-Auzes pagasta 1. Septembei...

Benkawas un Benkawas Meschmuischas pagastos...

Teem pagasta lozketem, tui wehletos no noboschatahm...

Wadakes, 10. Augustā 1889. (N. 159.)

Pagasta walschu isbeiduma: Pag. fstrhw.: Schamil.

Jaunkundes,

tas Jelgawā shahschana nakt, atron laipnu...

Fr. Eichwald.

1-2 skoloni

atron laipnu usnemšanu Jelgawā, Gara eelā...

Meitenes,

tas griu emahzites froderechana, mahziba...

tas griu emahzites froderechana, mahziba...

Pensionari

atron laipnu usnemšanu pce Geinerta kundses...

atron laipnu usnemšanu pce Geinerta kundses...

Agenturas- un bankas weikals

Otto Westermana, Jelgawā, Paleijas eelā N. 16,

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

usnemahs, tā generalagents no pirmahs kreewi...

Superfosfatus

Tomā fosfatmiltus if flawenahs fabrikas

Ohlendorff Londonē peedahwa no lehgera

Otto Westermann's, Jelgawā, Paleijas eelā N. 16.

Gatawi rati un kamanas leelā iswehlē...

D. Anshkapa, Jelgawā, Leelajā eelā N. 12, pretim Pasta eelai.

Capetes, wisfmufakods musturos, anehma...

Kreewu un ahrseemes wihuus

J. A. Menkendorffa & Co. Rihgā peedahwa

J. Friederichs, Jelgawā, Paleijas eelā N. 3.

J. Friederichs, Jelgawā, Paleijas eelā N. 3.

Anglu gittsaudeklis

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

gaur samu pahrschiboscho bdeedchana...

Weikala pahrzesshana.

Mugtai muischneezibai un zeen. publikai daru...

A. Kanghoch.

Preeksch Leepajas un apfahrtues.

Apstelleschanas

„Latweefchu Awisehm“

teel nentas pretim Leepajā, pce Emila Voegedinga...

„Latweefchu Awisehm“ ekspedizija.

Bret ruhfu kweefchds.

No jaunahs plaujas ir ij daschadeem Kursemes apgabaleem jauni kweefchi westi uf tirgu, kas, ka mums tifa wehstihst, gandrifs wijsi esot eewainoti zaur ruhfu, t. i. zaur melno ruhfu dabujuschu tumfchu isflatu, ko tirgotaji nofazu par fil'pizaineem. Lai nu ari tahdu kweefchu graudi ir labi attihstijusches, usauguschu, tad tadfchu tahda labiba teel flikti aismakfata, tamdeht ka wina nedod nekahdus baltus miltus, un tamdeht eepreefch malfchanas wajaga tahdus kweefchus malsgabt un tad atkal schahweht.

Schklas mainischana tikai tad ir eewehlama, kad fehta sorte labi ne-atmaksajahs un naw skaidra, ta ka kweefchus newar dabuht tibrus preefch sehklas ne ar wislabakajam tibrischanas maschinam. Ja turprei kweefchu graudi ir labi un skaidri, tad ruhfaimus kweefchus war bes kahdas skahdes leetaht fehkla, — bet tadfchu tad ir wisada wihse wajadfigs, ka ruhfas dihgto dihgshanas spehks teel papreefchu fapostihst, ko zaur malsgafchanu un beizefchanu ar kapara wiritriola uhdeni itin weegli war isdariht. Schini leeta pilnigi istaufe par peem. 1/2 mahzinas sila kapara wiritriola 2 lihds 3 stopos silta uhdena, nem tad deemsan leelu traufu, pilda to ar mihfchu uhdeni lihds pufei, un peeleij tad flahit wiritriola uhdeni. Schini uhdeni nu eeber 2 puhrus ruhfaimo kweefchu, un pee tam uhdenim jastahw pahri kweefcheem 5 lihds 6 zellas. Tagad nu wajaga kweefchus labi wandiht ar leefschkeri 3 lihds 4 reisas, un ikreis ar kahschamo waj putrainu feetinu ir janofmel no wifus no ruhfas maitatee graudi, kas tik ilgi jadara, lihds famehr pehz atjaunotas malfschanas wairs neweens apfahdehts grauds neparahdahs. Pehz tam, kad kweefchi tahda wihse ir tibruti un beizeti, tos nu nem no traufa ahra, isber uf feeta, kauj uhdenim labi noteght, un tad graudus isber uf klona, ta 6 zellu beefa kahra, lai tee isfchuhtu. Ja kweefchi ir pusdeenas laika malsgati un no uhdens isnemti, tad nahfoshu rihda wini jau ir tik tahlu faufi, ka tos war isseht, — ta tad 15 lihds 18 fundas pehz malsgafchanas. Tahda wihse ruhfas sehne teel pilnigi nogalinata, un nahfoshu gada warehs plaut kweefchus, kas buhs brijwi no ruhfas flimibas. Ar 1 mahzinu kapara wiritriola peeteel, nobeizet 4 puhrus kweefchu. Ja beize-teem kweefcheem wajaga, flakta laika deht, palikt 1 lihds 2 deenas gutot, tad tas nefa nekahde; winaus tad wajaga tikai wairak reisu deena pahrschaidiht ar leefschkeri. Preefch malfchanas waj ehdinafchanas — beizeti kweefchi wairs neber. Sintenis.

Dahrfkopiba.

Schfchana un stahdischana.

Kas grib auglus fakraht, tam wajaga papreefchu seht un stah-dihit. Silta pawasaras faulite labi tschauganu semi jau tik tahlu fasilda un padara derigu preefch sehklas ujamfchanas; jo preefch stahdu dihgta dihgshanas un augfchanas wajaga lihdsas miklumam un gaisam atrastees ari sinamam grahdam siltuma. Wisamafakais siltuma grahdus, pee kura wehl dihgst fehklas, ir pee daschadeem stah-deem ari daschads; ta par peem. dihgst wehl meefchi, kweefchi, abho-linsch, rapfchi un beetes pee 5 grahdem Celsius jeb 4 grahdem Reomira, Welschfahle un puku kahposti pee 10 grahdem Celsius jeb 8 grahdem Reomira, un leele gurki tikai pee 14 grahdem Celsius

jeb 11 grahdem Reomira. Bet aba un ahtra dihgshana mehds tikai tad notikt, ja semē ir daschi grahdi wairak siltuma, nekā wismafakais siltuma grahdu flakts to rahda. Ta tad, ja fehkla top issehta tai brijdi, kur semē ir tikai schis siltuma mehre, tad dihgshana nenoteht, bet gan fehklas graudi teel samaitati zaur miklumam un lah-paru kukaineem. Tomehr, ja nu ari miklums, gaisf un siltums peeteefschā daudsumā semē atrodahs, tad tadfchu tam wifam par spihiti fehklas nedihgt, tamdeht ka winaus tifa pa dfitu semē eewaditas.

Peē dihgshanas top rajdamais stahdisch papreefchu ufturehts no referwas weelahm, kas wezaja fehkla ir fakrahjuschahs; ta tad no-teel tikai pahrgrofiba pee jau buhdamam stahdu weelahm, bet ne wis, ka jaunahs weelas rastos flahit. Bet tibrifs referwas weelas ir pateh-retas, tad wajaga sawu spehku parahdihit gaismai un augfakam siltuma grahdam, un stahdam wajaga dabuht ufuru no semes un no gaisa. Ja nu fehkla top eewadita semē pa dfitu, tad referwas weelas top patehretas, pirmis lapas un steebis paspehji isnahkt ahra no semes pee gaismas, un tad fehkla, ka mehds fajht, „fadhigst“.

Tamdeht ir no wifai leela swara, ka fehkla neteel eewadita pah-raf dfitu semē. Rahds wispahrigs preefchrakfts gan nu mahza: „ikwenai fehklai wajaga buht apfegtai ar tik besu semes kahru, zil refni ir fehklas graudi“, — bet tadfchu schis preefchrakfts newar at-raft wifur praktifku isleetaschanu, un patefiba ir, ka wisleelaka dala graudu wehl dihgst, ja tee ir apfegti ar beesaku semes kahru, nekā zil pahchi ir refni.

Gewehrosim papreefchu leelafahs dahrsa fehklas, ka pupas un firans. Schihš panes itin labi semes kahru 1/2 zellas beesumā. Sarkano beeschu, rufku, melnsaknu un spinatu fehklas, kas masakas, war tikt apfegtas ar semes kahru, kas 1/4 dala zellas beesu. Kahpos-tiu augu un sipholu fugu fehklas panes wehl plahnaku semes kahru, tikai 1/20 dala zellas beesumā; galwianu falati, endiwijas, selerijas, ve-terfles, burkani un mores wehl plahnaku. Ar tahdu pat semes kahru teel apfegtas wifas puku fehklas, kas, sawa leeluma sira, lihdsinajahs augfchā minetahm dahrsa faknu fehklam. Bet nu ir ari tik smalki, t. i. tik mafi fehklas graudi, ka naw eewehlams, — ja, ka ir sch-digs, winaus apfegti ar tahdu semes kahru. Tahdas smalfas fehklas, ka portulaku, mimulusu, petuniju un begoniju fehklas, teel iskafitas uf wifai smalki fadalitas, sijatas semes, un tad wajaga ruhpetees, lai fehkla pee semes peespeestos, kas noteel zaur peerullefchanu.

Schahda peerullefchana ir is sefoscheem eemesleem no leela swara: Pee tschauganas semes — wirakfahra drihs isfchuht, un ta tad war notikt, ka mahas sehklinas, kas gul gandrifs gluschi wirs semes, ne-dihgt ais mikluma truhkuma, waj ka stahdini, pirmis wini spehji islaist faknes, atkal gluschi fakalt.

Pee stingrafas semes, ta tad ari pee fapseeftas waj peerulletas, uhdens wairak isfchuht nekā pee tschauganas semes, bet tamlihdsas ari paleel wirfehja semes kahra, un ta tad ari pee tahs peespeesta fehkla, mikla, tamdeht ka isftwaidomais uhdens kahpj zaur fauso semes kahru uf augfchu is miklas, sematas kahras.

Pee fehshanas ir ja-ewehro netik ween fehklas apfegschana ar semi, bet ir it ihpafchi ari wehriba jagreech uf fehshanas wihfi, t. i. uf fehklas idalifchanu pa semes wirfu un semes eeffchā. Weenkahrschā fehshanas wihse ir fehklas iskafifschana, un schahdu fehshanas wihfi war leetaht pee wifsem stahdeem, kas jauniba ween- waj wairak reisu teel schaditi, pirmis tee nonahk sawa pahahwigaja augfchanas weeta. Tamdeht sehj wifas falatu- un kahpostu fortes, faknu- un pumpumu stahdus plati, eekams zitus augus, kas wairs neteel pahrschaditi, ka fir-

nus, pupas, melnsaknes, burkanus, sipholus, peterfles u. w. z., sehj wislabaki rindas, tamdeht ka weenigi zaur to neshlu isihzhinafchana un semes tschauganiba pilnigi un pamatigi teel isdarita, kas jau preefch muhfu kulturah stahdeem ir no leelas wehrtibas.

No leela swara tahlat ir: zil beei fehklas teel iskafitas, t. i. zil tahlu winaus weena no otras stahw. Wispahrigi te dod mehru nahf-ochu stahdu leelums un laika garums, zil ilgi stahdi paleel lauka un dobes. Jo leelaf stahds top un jo ilgati wifsch stahw lauka waj dobe, jo tahlatu waj tuwaku kopā winaus ari wajaga stahdihit. No ihpafcha swara tas ir pee wifsem teem augem, kas pehz fehshanas neteel wairs pahrschaditi, un tamdeht tee ir wislabaki jafsch rindas, ewehrojot rindu attahklumu. Burkaneem, peterflehmu un morehm wajaga buht 4 lihds 8 zellas, sipholeem 8 zellas, spinateem 8 lihds 10 zel-las, melnsaknehm 8 lihds 14 zellas, firneem 14 lihds 16 zellas un pu-pahm 16 lihds 24 zellas atfiatu.

Schias apfoshchana pahstahw eeffch tam, ka semi ufura miklu un atihba schahdigs dshwneklus, ka putnus (wirbuhus), zaur to, ka dobes apfedi ar schagareem.

Ja fehklam netruhft siltuma, gaisa un mikluma, tad winaus drihs attihstifees, un no winahm isaugš jauni stahdini, kas waj nu lezelli eenahkfees, waj, lai peefawinatu labaku attihstibu, kahda sinamā weeta wehl reij teel isstahditi, ka tas jau peeminehts. Pahrschadifchanu pag-ehr wifit tee augi, kas fapneef ewehrojajam apmehru. Ja ari kahda auga pahrschadifchana no weenas weetas otra nekad newar notikt, bes ka stahdus augfchanā netrauzetu, tad tadfchu muhfu dahrsa faknes pus-lichds labi panes tahdu pahrschadifchanu; bet tadfchu armeenu schini leeta wajaga eewehrot stingrus preefchrakftus. Wispirms waram uf-stahdihit wispahrigu pamata teikumu, ka stahdi ir ta ja-iszel no semes, ka pehz eefpehjas teel faudsetas faknes, un ir japafstidjahs, winaus eefah-dihit jaunaja weeta.

Agrs rihts waj wehls wafars schai sira buhs labaks par pusdee-nas laiku; pee apmahkufcha un mikla gaisa buhs panahkums drofchaks, nekā pee faufa laika. Bet ja siltā deenas laika ir jastahda, tad wajaga eewehrot wifus abdomibas preefchrakftus, zaur kureem uhdena isftwai-ko-fchana ir stahdeem noteel majak mehra. Tahdi lihdselli ir: atjau-nota stahdu apflazifschana ar frifchu uhdeni, pa dalai gaismas un siltuma attureschanu zaur pahrschegchanu un apehnofchanu ar traufkem (puku podeem u. t. t.), waj ari ar schagareem. Ge-augfchana teel weiz-inata zaur weenadu semes mikluma, ko zaur to panahk, ka semi ap-klahj ar kahru humusa, ir mehseem, foku lapahm, ahdmianu borka, un tapat ari, ihpafchi pee loti juhteligem stahdeem, zaur apehnofchanu masafais siltotaja deenas laika. Koluhkrojotes uf stahdischanas wihfi, ir japeemin, ka faknes janoleel pehz eefpehjas dabifka buhshana, un ka winaus newar wis fapseeft weena muskula. Wajaga eewehrot schahdu attahklumu: Puku kahposteem jastahw atfiatu 16 lihds 40 zellas, if pehz fortes leeluma; galwianu kahposteem 16 lihds 32 zellas; kahpos-tibjeem 12 lihds 16 zellas; gurkem 16 lihds 24 zellas; selerijahm 16 lihds 20 zellas; sipholeem 8 lihds 10 zellas; radiseem 2 lihds 3 zellas, un rutkeem 8 lihds 14 zellas. Fr. Bl.

Daschadi fihkumi.

Kā fludras aifdsefnamas.

Lai weeta, kur fludras eeronahs, ir jaleij nowahrita sijnju supe. Ja fludras uf kahda toka mahjo, tad ir lupati schai supe jafaflapina un ar to toka zelms ja-aymasgā. Fr.

(Waspahnes turpinajums.)

Kolumbus, negribedams ilgai gaidiht, aizkeloja pee diweem ba-gateem leelungeem, jeredams, tur palihgu atrast. Bet schee domaja: kad tehnijsch un tehniizems tam newareja palihdseht, tad jau mehš ne-drihtfiam par teem buht gudraki.

Kad nu wina Genuā ta atraidija, tad tas apnehmahs eet pee frantifchu tehniizā. Turpu jedomās, wifsch apmelleja tahdu klofieri, kura priors jeb preefchneeks Joans Beres, ziltahrtejais tehniizenes Iza-beles bifts-tehws, bija wina draugs. Schis winaam dewa padomu, lai tik ahtri nepahrschidshahs un ar Spahnijas waldineekem zeribu wis ne-saude, bet sawu lahgunu lai wehl reis leel preefchā; wifsch patš gribot tam nahkt palihgā. Un teefcham, wina wahrdi atrada pee Spahnijas teh-niizā un tehniizenes labu weetu. Kolumbus tika atkal faukts preefchā.

Lai pahschā laita bija Granada ufwareta, un laufchu preeks un gawilefchana bija ne-aprastami. Kolumbus tapa laipnigi fanemts un turēja jauku runu, kura wifsch — starp jitatim leetahm — peemineja, kahda bagatiba un swehtiba tad pahrschahni nashku, kad teem na-baga paganeem pret wafareem taptu Ewangelijuma gaisma aifwesta. Ar bagatajahm mantahm, ko tur sweschā semē dabutu, waretu netiziga-jeem Turkeem Jesusu kapu atkemt.

Pee tahdas dedhigas runas bija deewabihjigai Ijabelei firds it mihfsta palihkufi, — bet tehnijsch Ferdinands, klaufidams saweem ne-wifai teizameem padoma dewejeem, newareja ar tehniizeni fatikt wee-nds pahrtōds, un kad Kolumbus wehl luhdja, lai winau par admiralu pajek, tam pahrschahm useetahm semehm wihze-tehniizā pilnwaru dod, ka ari, lai apfola desmito dalu no wifas peknaš, tad tehnijsch tapa dusmīgš un winau ar naibu atraidija.

Wina draugi un gabdneeki, ihpafchi Lois von Sant-Angel's un finantifchu padomneeks von Aragon's, raundija tehniizenei isflaidrot, ta tahds peeprafijums tikai peerahda, zil drofchs ir Kolumbus fawā zeribā pahrschahm jano semi, un ja tam nelaimetos to useet, tad jau wifsch par saweem puhliizeem ari it nefa nepagehr, — tapehz lai no schihš lee-tas wis ne-atraujahs.

Kad nu bija ta isflaidrots, tad pehdigi schi godiga waldineeze fa-zija: „Labi, tad gribu uf labu laimi nahkt palihgā ar wifu walfis mantu, un kad ar to nepeerifktu, tad netaufifchu ari fawus dahrgu-mus!“ — Un nu wina eefakta wifu, kas preefch tam tik wajadfigs, ar wifu spehku fagatawot. Trihs fugi tapa preefch tam ismekleti un 120 matrofchi, kureš tik ar leelahm mofahm wareja fadabuht. Schi isfihfoshana malfaja kronim tik 17 tuhft. gulfchu. Trefcho fugi ap-nehmahs Kolumbus patš ar saweem draugeem apghadht. — Eefah-kumā newareja preefch tahdas bailligas draufschanas matroschus dabuht, ta ka tehniizam wajadseja tahdu apfotijumu pasfludinah, ka, ja kas kahdu nosfedhibu padarijis un gribetos to useet, tad jau wifsch par saweem puhliizeem ari it nefa nepagehr, — tapehz lai no schihš lee-tas wis ne-atraujahs.

Kad nu pehdigi wifit tik tahlu bija gataws, ka wareja braukt, tad Kolumbus ar wifsem saweem lihdsbrauceem baudija swehtu wa-karizā un nahfoshā rihdā. 3. Augustā 1492. g., fajija wezajai pasau-lei ardeewas. Ar zil daudf geuhtibahm bija Kolumbus uf tahda tahda zela jazihmahs, to gan ukfars war lehti faprajt. Bet ar Dewa pa-

lihgu winaam laimejahs wifu pahrsceest un wiedzuhstalaja brijdi jauno semi eraudfht. 12. Otobera deenā parahdijahs wina preefchā Ba-hamu fala San-Salwadora ar saweem dieltenfarkanaieem eedfihwota-jeem. Wehlaku, kad Kolumbus bija wehl zitas falas, Kubu un Haiti, usgahjis, tas dewahs atpofal uf Spahniju un 15. Merzā 1493. gada eebrauzā Palofas ostā, kur winau ar ne-aprafkamu preeku un godu fanehma. Laufchu juhtas bija tagad gluschi sawadas, nekā preefch 7 mehnescheem un 11 deenahm, kad Kolumbus brauga pro-jam. Wifsch bija no swehchahs semes wifadus auglus, ka ari da-fchus paganu eedfihwotajus atwedis lihds. Schee tika te frifigā ti-zibā mahziti un wehlah frifiti. Patš tehnijsch Ferdinands un prinzis Jahnis bija teem par fuhmeem. Kad Kolumbus bija tehniizā un wifu laufchu preefchā pahrschahm tahlu zeku un jaunahs semes usefchānu beidhs stahstihit, tad tas luhdja, lai mifionarus turpu fuhritu, kas lai teem nabaga tumfcheem paganeem swehtu ewangelijumu pasfludinatu. — Tehnijsch un tehniizene un wifit tee, kas tur bija fapulsejusches, frita nu uf saweem zeleem un flaweja Dewu. Lai pahschā brijdi at-flaneja no tehniizā pilā bahnijas ta dfeema: Dewš, Kunas, tew' fla-wejam! — Kolumbus dehs Ferdinands mehds fajht: „Wana tehwa wahrds (Kolumbus, tas ir balodis) ir teefcham wehrtā leetams; wifsch ir no pahcha Dewa isredsehts.“ — Tapat ka Noāsa balodis ar elies fofa lapu atnefa to meera un preeka sira, ka uhdeni ir noslufchi, tā-pat ari Kolumbus aifsefa pahrschahm juhtu teem tumfcheem paganeem Kri-fstus meera un preeka wehsti. Ka no Kolumbus atraduma tik maf la-buma atleha un tas itil postu un fara breefnas atnefa, zaur to Ame-rikaneefchi pehdigi tapa isihzhinatu, pee tam nebija wis Kolumbus wai-nigš. Wifš wina labais un teizamais nodoms tika no Spahnijas nofmahdehts un nonizinatib, un wifsch dabuja par wifu sawu puh-linu tikai nepateizibu. Kad wifsch wehlaku (1. Augustā 1498. g.) ari zitu semi, proti Deewidus-Ameriku, bija usgahjis, un tapat ar dascha-dahm nepateizibahm zihnijees, bes ka buhtu sawu drofchardibu faude-jis, tad tas, no frdehsteem un behdahm pahrschahm, nomtra 20. Maijā 1506. gada. Chr. Rawing.

Silbumihkla.

Ufdevis I. Dahrsneeks.

an, bur, da, dins, di, do, drejs, dris, e, e, eh, ga, ga, gle, giv, hap, i, ja, ja, jers, ka, ka, kri, le, le, le, li, li, lih, lows, ma, mal, mol, na, na, na, pla, ro, sa, fa, fau, sma, ta, ta, ta, te, tons, tu, u, uh, un, we, we, wen.

No schihm 55 silbahm jafastahda 21 wahrds, kuru nosihme schahda: 1) Weests Kursemē; 2) semneeziga etoafte; 3) plehfigs swehtrš; 4) Kreeou pafaku rakfneeks; 5) wezo Standinaweefchu uhdena gars; 6) Franzifchu dseefmineeks; 7) debefs spihdellis; 8) seeweefchu frifihstis wahrds; 9) fkuju fofs; 10) wezo Greeku filofofs; 11) walfis Giropā; 12) fims; 13) upe Kree-wijā; 14) wihreefchu frifihstis wahrds; 15) upe Kursemē; 16) amatneez-i-bas rihš; 17) aprinak pilsehta Iganijā; 18) pilsehta Witefshas Lat-wijā; 19) seme Afrikā; 20) pilsehta Italiā; 21) muischa Kursemē, Wentš-pils aprinak.

Pirmos burtus lasot isnahk tahda paruna. (Ufminejums 33. nummura.)

(Sinojumu turpinajums.)

No Schwitenes. Ra dserfchanas fehrga ir peefkaitama pee nifnakajahm fehrgham, kura ne ween aprij zilwela weselibu, mantu un godu, bet daudreis ari aifweid galeja pofā, kas nebus nemas wairs jafala; jo fadhifwe jau atrodahs nestaitami peerahdijumi par to. Zil daschs labš naw zaur dserfchanu weselibu fahojajis, pat prahtu sau-dejis un daudreis bahlajai nahwei par upuri tijis, un zil daudš no-seegumu naw dshrumā pahrschadati, kuzi skaidrā prahtā nekad neubtu notifuschti! Un tomehr ar to nemas newar aifbilineetes, kad faka: es biju peedfehriš un nesinu, ko es dariju. Pahrschahwofchee likumi tahdu aifbilineafchanos nepeceem par peeteefochu, bet noteiz fodu ne ween par padaritu noseegumu, bet ari wehl par peedserfchanu u. t. j. pr. Ta tad par to, ko dshrumā padara, skaidrā prahtā jazeefch. — Pahrschahdu gadijumu man ari tagad no fcheijenes wehstams. Schi gada 4. Augusta pehzpusdeena eeradahs fcheijenes Kuffchu frogā, ka rahdijahs, diwi flurfeinu flaugitaji uf Bauskas. Sijgu peeweetojuschi, tee sahka safi udfihwot, t. i. eemeft pa granafstai un glahfei meefchu fufas. Gefahkumā un kahdu laiku wifš gahja kahrtigi un labi; bet wifš pahrschahw, kad augfchambarifchi zaur baudijumeem jau stingri bija eeflufchi. Weefi nu sahka ne ween pubeles, glahfes u. t. j. pr. fa-daufiht, bet usbruka ari pahscham frogerim, to gribedami nosift, un, ka teel runahst, aplaupiht. Frogeris glahbees ar behgshānu zaur logu un melkejis palihdhibu, kusa starpā abi nebehndneeki ari atradufchi par labu, laistees lapās. Tomehr nu dfinufchees teem pakaf, tos panahku-fchi, sawangojuschi un — apzeetinatūs — nodewufchi weetigai paga-fita waldei, kura isdarija preefch-ismellefchanu, un tad abus nebehndne-ekus, apzeetinatūs, 5. Augustā, sem likumigas apfardfshas, eefuhitija aprinak preefchneeka jaunafajam palihgam Bauskā, deht tahlakas no-lemfchanas. — Ta tad ari schini gadijumā par dshrumā padari-teem nedarbeem minetahm perfonahm buhs fods jazeefch. R.

No Kundales. Schoreis man no muhfu apgabala pahrschah ne-laimes atgadijumeem ween wehstams. Ta par peem. 22. Julija wa-karā tika muhfu kaiminu pagasta Schwitenes Annasmuifschā ar futu mafchinu labiba fulta, pee kam pee labibas eeffchā laifshanas strahda-damais kalps, atwafinatais kareims W., zaur ne-ufmanibu tika eerautš kuhlejā, un tam weena kahja pilnigi fadragata. Nelaimigais tika gan tuhlt uf Bausku pee ahrista aifwehts, bet pa wehlu, jo otrā deenā tas jau iflaida sawu garu. — Peektdeem, 28. Julijā, atkal iszehlahs fcheijenes Skujenu mahju laidarā uguns-grehts un pahrschahra ihfakā laika isfoka sem falmu jumta buhweto ehlu par pelnu kopinu. Ehla gan bija Kursemes kredibeeriba adprofschinata, bet ne tā fadegufchais lopu ehdamais, ka feens, falmi u. t. j. pr. Schahde tamdeht loti ewehrojama un wifu wairak minetahs mahjas faimneekam geuhti pa-

Alfbehgufcha debla wehstule fawam tehwan, mahz-tajam eefsch S.

(Beigums.)

Es newareju no leelahn firds isbailehm zitu neko faziht, nebi domah; es arweenu atfahlu tos paschus wahrdu: Deews, esi man nabaga grehineekam schelligs! Un tas muhschigais un wischeligais Deews, kas neluhko us luhpu wahrdeem, bet til us dwehseles waimanachanu, klauhjahs ari us manu bailigo brehshcham. Manas bailes bija til leelas, ka nesinaju, fur glahbtees. — Behdigi pahrlubda manas azis ar asarahm, un manas leelahn isbailes pahrlubda par flufahm waimanahm. Es pazehlu fawas azis us debeshim un fawu: Al, Tu Deewa Jehrs, kas Tu nesi manns grehsh, apscheloes pahrlubd manim! — Bet waj tas Deewam ir eefshjams, mani, tahdu leelu grehineeku un pretineeku, ta mihleht?

Kamehr es wehl ta lubdu un brehzu: Al Jezu, Tu Deewa Jehrs, apscheloes pahrlubd manim! Wiasch jau bija pahrlubd manim apscheloes. Re-aprakhami faldas juhtas un meera wehshmina speedahs zaur manu firdi. Ar fawahm meefas aushim gan to nedirdeju, bet nomaniju fawa firds dibina kahdu bafsi, kas manim pasludinaja meeru. Man tagad ta rahdijahs, it ka es ewilltu gluschi fawadu gaisu. Pilsn preeka es grefoos nu atpakal us fawu dshwofli. Schi fawa kambari es nometos atkal us zekeem un wareju tagad fawu luhghscham ar pateifscham un flawescham nobeigt. Nu es ilgojos, pee Jums aistitt un ar Jums fawus preefus dalisht, faut es ari nesinaju, waj Jubs wehl dshwi jeb jau fen efeit nomirufchi. Tomehr man newatjadseja ilgi schai leeta schaubitees.

Peo malites bija manam fainneekam eeradums, awisi lasiht preefcha. Ta tad kahda deen wiasch lasija ari Juhfu mihko usainzajumu fawam weenigajam deklam, kas jau preefch trim gadeem isbehdis, lai tas greeshas atpakal. Wehl tur bija peeminehts, ka wifs buhs pcedots un aismists, un ta dshi apbehdinatais tehws til to ween karsti wehlahs, wehl preefch fawas mifschanas fawu dehlu reis apkampt un winam fawu swebtibu dot. Juhfu un mans wahrs nebijatur minehts, bet manai firds apsinai tee nebija swebchi.

No leela fauna es nesinaju, fur palikt, — bet tomehr, wifus fawus prahtus faehmists, es nelikos par tahdu nofshmetees, un tapeh zaudshju zaur kahdu aishildinashanos no galda atfahtees un fawa kambari cetikt, gribedams tur atkal labi israudatees. Tagad es zeeti apnehmos, fataifstees un atkal greestees pee fawa tehwa. — Pagahjufcho otrdeen es dewos zeta. Wafar atnahzu schi libf D. un rihda agri zelofchu tahlak, un ja Deews grib, tad warefchu jau fessiden Juhfu mihlahs rofas ar fawahm karstahm asarahm flazimabt. — Al, ka es preezajos, ta warefchu tuhlt nahlofcha deen no Juhfu dahzagahm luhpahm tos dshwibas wahrdus dshdeht un no Juhfu tehwa rofahm swebtu wafarian baudiht. Es zereju, ta buhs ta wirma reisa, fur es ar pateefi isfalkufchu un isflahpufchu dwehsheli scho meelafu fanemu. Al, ka es tad preezafchos pahrlubd leelu schelastibu, ko mans Jezu man wehl parahdih. Es jau tagad gara flubpstu Juhfu mihlahs tehwa rofas.

Juhfu pasudufchais, bet nu atkal atraftais dehl G. F. . .

Jahnis Indrikis Wicherns.

Gefchligu mifione ir labprahstigs, kreffigs mihlestibas darbs pee tahdeem kreffigs draudses lozekkeem, waj kreffiga draudse dshwojofcheem zilwekeem, kas fawa tiziba panihufchi, pakritufchi, waj pawifam attritufchi no fawa Deewa un atschelirufchees no draudses fadshiwes un no kreffiga gara. Tahdus zilwekus eefschligu mifione garigi un meefigi grib atkal pazelt us kreffigas dshiwes stahwolka. Wias mehris ir, ideldeht to wehl wias widu atrodofcho paganu buhshcham un paganu dabu, ka gariga tiziba, ta ari laiziga fadshiwes fira. Kad eefkatamees draudses dshiwes, tad atrodam tur nekreffigas buhshchans, eefshades un eeraschas, kas bailigi un breesmigi lihdsinajahs paganeem. Schahdas buhshchans walda it femifchi tur, fur mantas gars, schis pasaules elka-deews, zilweku gars ir uswarejis. Behz mantas wairuma zilweku kahrtas zita no zitas fahf schirtees, un fur leela bagatiba un leela nabadshiba kopä ronahs, tur isfehahs leelais behdu puhlis, nemihlestiba, zeefshdiba, nefehshiba un uspuhshchanaoh no weenas pufes, un apflaufchana un behdiba no otras pufes, turkrah ar nihshchana, pakritufchana un noflifshchana paganu dshiwes. Fur ween zilweki atschelirahs no dshiwibas awota, no pasaules gaischuma, no Deewa un Wiasa swebteem wahrdeem, tur gariga un laiziga pasufchana ir behdigais gals. Schahdas draudshu nebhshchans nu eefschligu mifione grib isnihzimat un tabs atjaunot behz kreffigas tizibas un mihlestibas gara. Panihufchahs zilweku firds wina to nodshufcho, waj wehl mas ko fwehlofcho tizibas uguntiam atkal grib uspuhsh, un wifu to, ko welns, pasaulu un meefas prahts ir fajanzis un maitajis, to wias atkal grib eerihkot un eefahrtot behz kreffigas draudses gara. Ar laifu schi mifione apnehmufi paschu darba lautu un eewehrojufi wifadas wainas, nelabunus un netikumus, wifadu garigu, ka ari laizigu postu draudses widu. Pee eefschligahs mifiones peeder muhsu kurlmehm, afku, kroplu, tiflu, nabagu, bahriau, wahjneeku un nepehjneeku gariga un meefiga apghadashana un aplofshana, tapat ari dafchadu pakritufchu zilweku, ka dshraju, wasanku, deenas sagfu, zeetumneeku un maukotaju, atgreeshana un deedeschana. — tahlak ari tahdu zilweku atdembinashana un atjaunofchana, kas tizibas fira pakritufchi, proti tahdu, kas gan reis kreffiti, bet fawu Deewa nemas wahrs nepashst, un ari fawus behrnus wahrs ne-usaudshma kreffigas mahzibas, bet teem lauj usagt un dshwot ka tihreem paganeem, un tos jau no mahahm deenahm eeradina us pasaules behdeewibu un behdibu.

Weens no tahdeem eefschligahs mifiones darba strahdneekem, un proti tas flawenakais, bija Jahnis Indrikis Wicherns, kuru mehds dehweht par eefschligahs mifiones tehwu un kreffigahs draudses dshiwes atjaunotaju.

Mateifja ewangelijuma grahamä, 25. nodala, mehds lasam, ka tas Kungs Jezu Kristus tai leelaja pastara teefä tos stahdinahs pee fawas labahs rofas un eekems fawa debefu walstiba, kas scheitan wirs semes tos isfalkufchus ehdinajufchi, tos noslahpufchus dshdinajufchi, tos plikus gehrbufchi, tos newefelus un zeetumneeku apmellejufchi. Zo par schahdeem mihlestibas darbeem Wiasch fazihb: „Pateefi, Es jums faku, ko juhs weenam no fcheem Wianeeem wismasafakeem brahsteem darijufchi, to juhs Man efeit darijufchi.“ — Schos wahrdus Jahnis Indrikis Wicherns ir nehmees par dshiwes wadoni, un tos wifseem faweeem lihdsstrahdneekem pastahwigi tizis pee firds, is wineem spehktu, eepreezinashanu un zeribu smeldams pee fawa geuhä darba.

Jahnis Indrikis Wicherns bija kahda nabaga fshiwera un pahrlufkotaja wezalais dehl, dshimis 1808. gada 21. Aprili Hamburgas

pilfhehta. Wina wezaki bija deewabihjigi laudis, kas fawus behrnus kreffigi audfinaja, bet fawu deenfichu maifiti tika geuhä fadabuja no mafahs algas, ko tehws ka fshiwera fapelnija. Kad Jahnis bija 15 gadu wezs, tad tehws wiam nomira, un mahte palika bet mantas palak ar 7 nepee-augufcheem behrneem. Gribedams wehl tahlak mahzitees, bet turkrah ari mahri zaur leelafahm isdoschannahm ne-apgehntinahs, wiasch luhfoja zaur priwatfshudu doschamu daud-maf naudas fapelnitees, kas wiam, ka wehrigam un usihtigam puifam, ari gluschi labi isdewahs. No tehwa wiasch ari mustas mihlestibu bija emanotjis, un dewa ari fundas flaweru spehshchana. Schi mustas pra-shchana un gars wiam wehlaki bija no leela swara. Pats mahzidamees un fundas dodams, wiasch reti preefch pulfsten Zeem no rihya gahja guleht, zaur ko wiam wehlaki stipri bija jamozahs ar leelahn galwas fahpehm. Gimnafiju Hamburga igahshis zauri, wiasch eefshjahs par skolotaju kahda priwatfshola Pofeledorfa. Schi wiasch fabija 1 3/4 gadu, un wehl atrada deewagan watas, us augstkolas apmellefcham fataifstees. 1828. gada wiasch dewahs us uniwersiteti Getingene, lai ismahzitos par Deewa wahrdu mahzitaju, par ko jau fen no firds wehlejahs reis tikt. Zaur draugu peepalshdibu, stipendijahm un brikhu pusdeenu pee profeforeem un zitds wiam pahshstamos namds, wiasch ispeedahs zauri. Jhs laika wiasch no profeforeem tika eewehrotis ka apdahwinahts un usihtigs studentis. Studentu fadshiwes wiasch nemas ne-elaidahs, bet weenigi nodarbojahs ar mahzibahm, un turejahs ar faweeem tuwakeem draugeem kopä. Kad 1 1/2 gadu Getingene bija studeerejis, tad, tapat zaur zitu palshdibu, eefpehja ari zitu uniwersiteti apmelleht, proti Berline. Schi wiasch klauhjahs ta laika flawenatos profeforus, ka Schleiermacheru, Neanderu, Hegeli un Ritte-ri, eefstprimajahs fawas mahzibas un ari fazija spredikus, ko jau agral ka gimnafijas skolens bija darijis kahda lauku basniza pee Hamburgas. Tahs draudshbas, ko Berline ar dafcheem profeforeem un ziteem kreffigem zilwekem bija flehdshis, pastahweja us wifu muhschu. Pee wifahm mahzibahm wiasch femifchi eewehroja praktifko pufi, t. i. pahrdomaja, ka wifas mahzibas isleetajamas pee kreffigas draudses fop-fchanas un tizibas gara wairofchans. Wifu wairaf wiam toda firdi ta laika kreffigahs tizibas behdigais stahwolks un wif nemihlestibas darbi un augli dshiwes lauka. Nobeeshis studiju, wiasch dewahs atpakal us fawu dshimteni Hamburgu, nolika pee konsistorijas eefamenu un dabuja brikhibu, Deewa wahrdus spredikot un mahzitaja amata eefshades. Bet Deews wiam nebija nolizis, tapat par mahzitaju, bet us zitadu wihfi zilwekus swejot preefch debefu walstibas. Hamburga bija weza, bagata andeles pilfhehta. Lihds leelajai bagatibai tur stahweja nabadshiba ar wifadu postu un behdahm; ihpafchi preefch-pilfhehtas bija wifadu falkufchu pilnas, pakritufchu zaur dshcham, ne-fchihstibu, palaidnibu, wahjibahm un truhfumu. Wicherns, pats is-audshis is widejahs nabadshgas falkufchu kahrtas, jau agri fajuta un pamanija scho postu, un pahrdomaja fawa prahta, ka fcheem laudihm buhtu palihshjams. Zau gimnafija buhdams, wiasch kahda draugu beedriba bija zehlis preefcha kahdu isstrahdajumu pahrlubd, ka jaunekli buhtu ja-iffargä no garigas pakritufchans un noflifshchans, kuru pats ar fawahm azihm bija redsejis un peedshiwojis Hamburga. Weenu-mehr Wicherns labprahst bija peebedrojees pee godikeem, schelshdigeem zilweku mihlotajeeem, kas gribeja schis falkufchu kahrtas garigi pazelt, un atrada par wajjadshgu, namu zelt preefch scho zilweku glahb-fchans.

(Europat wehl.)

pazeefchama; jo wina mantas stahwolks ne-atrodahs nekahda apflaufchama kahrtiba. No kam uguns zehlfuees, warbuht tiks isdibinatais zaur usfalkto ismeklescham. Zeel gan runahs, ta pehrkons eefpehris, — bet zil tahdahm waidahm tizams, ir geuhä nofakams. P.

Jf Zodes. Muhfu zeem mahzitajs A. Koppe's kgs fazija swebtdeen, 16. Julija, fawu atwadifchanahs sprediki pahrlubd Korint. gr. 13, 13., wehledamees, ka Zodes draudse paliktos Jezu Kristus schelastiba, Deewa mihlestiba un Swehta Gara draudshiba. Te dabujahm redseht, zil geuhä ir dwehsheli ganam schirtees no fawas draudses un draudshil no fawa gana. Gandrihs neweena azs nepalika fawfa. Tas parahdija, zil zeeti bija fa-augufchi mihlestiba kopä mahzitajis ar fawu draudsh. Tami ihfa laika, gandrihs septindis gaddis, zeem. A. Koppe's kgs zaur fawu mihlestibu, pazeetibu un lehprahtibu bija fawas draudses firdis jo zeeti pee femis fahstijis. Ne ween Deewa nama, bet ari skola wiasch zenfahs Deewa wahrdu gaischumu isplahst, pats tur no-edams diwreis nedela un behrnus Deewa wahrdus mahzidams. No fawas darbibas dshits, wiasch nelifahs no tam atturetees ne zaur negaifu, ne ari zaur fahlimscham. Retik ween zaur eefschligeem, bet ari zaur ahrigeem palihgeem zeem. A. Koppe's kgs jo usihtigi zenfahs, Zodes draudses firdis pee Deewa wefi. Jhs behz fawas atnahshchans us Zodi, tika zaur wias gahdibu muhsu Deewa namä jo glihti usfopst. Wina puhlineem mums japateizahs, ka muhsu basniza dabuja jaunäs ehrgales. Beidama laika wina noluhfä bija, fawu Deewa namu pufchkot ar jauku altara bildi. Wehl daudis bija to zeribu, — bet zaur wina aiseescham tahs til ahtri gan nepeepilshisees. Par wifseem wina puhlineem un ruhpihu isfakam daudis pateizibu un wehamees, faut Deews peefchirtu wiam jo daudis femiju jaunaja darba lauka! — Kai gan 16. Julija muhsu zeem. mahzitajs teiza fawu atwadifchanahs sprediki, tad tomehr wina galiga aiseeschana us Strundu notika zetortdeen, 27. Julija. Tik noschelojami, ka, leetaina laika dehl, nebija wairaf Zodes draudses lozekku eeradufchees, fawu dwehsheli ganu kopigi pawadiht.

No Walles. (Gesuhthts). Swehtdeen, 5. Augustä, muhs apmelleja rets wefsh, proti Kurimes gubernators Sipjagina kgs, kufsch, pee pagasta nama peebrauzot, tika fagaidihts no weetiga wihru kora, jem skolotaja Grünberga fga wadifchans. Pahris fshudu pagasta namä fchakli strahdadams un wifu zauri isrewideerejis, zeem. gubernatora kungs aishtrauzä us Lindi. — Swehtdeen, 30. Julija, Kalnamufchahs flina salumu preeki tika notureti, furi bija isfihkoti no „Walles Latweefchu fabeedribas“. Laiks bija toti jauks; tika janofchelo, ka kahrtiba nebija wijai laba, jo pat dafchi beedri, kureem par kahrtibu wajjadseja gahdsh, dafchahs nehahrtibas idaraja, — un kad nu paschi beedri dara nehahrtibas, fahet, kahdu preefchshimi lai publika tad nem? Pahrlubd zeem. lasitaji lai spreesch paschi. A. J.

No Leel-Gjeres. Wifu zauru pawafaru wifur dshirdeja fawam un brehjam pahrlubd leelu fawum, un nu atkal ta no 1. Julija eefahka lih, ta lihst arweenu pa diwahm deenahm treschajä. 10. Augustä ta falija, ka jau flahjäs weetas newareja wahrs rudus seht, un 12. Augusta pehzpuudeenä ta eefahka lih, ta lija wifu zaur nakti, ta ka tagad gar Leifchmali reds pahrlubd druwahm uhdeni pludojam. Sa-keet, ka lai nu rudus eefehj un wafareju fawahf pee tahda nelahga laika! Peesaritis.

Sahdshiba. Krona Breedenes Griku mahju fainneekam Puntkam nofaga nakti us 3. Augustu lehwi lihds ar rateem un zitu aishjuhu, wehrtiba 100 rubtu.

Zelgawas notifumi.

Deewafalpoftchans Annas basniza no 16. lihds 23. Augustam. 11. Swehtdeenä behz Wafaras-fwehtku atfwehtes, 20 Augustä: 1) Lauku draudse: Deewafalpoftchana pulfsh. 9ds no rihya; spred. mahz. Conradi. 2) Pilfhehtas Latweefchu draudse: Deewagal-neeki pulfsh. 7ds no rihya; mahz. Graf. Deewafalpoftchana pulfsh. 2ds behz puudeenas; spred. mahz. Graf. — Lauku draudse mirufchi: Jahnis Arring, 28 g. w.; Kristaps Wilhelmsohn, 4 n. w.; Lisete Pauline Wilks, 6 d. w.; Greta Widmann, 60 g. w.; Jahnis Bergmann, 11 m. 8 d. w. — Pilfhehtas draudse usfaukti: Dahwid's Grandowfky ar Lawif Pahlia; Johans Whien ar Annu Emiliju Heidemann; Kristaphanis Saulenberg ar Annu Gerken; Kristaps Fortmann ar Kartrinu Weifmann; Kahrlis Sillin ar Anneti Mikelfohn; Otto Gabicht ar Scharloti Heidemann. Pilfhehtas draudse mirufchi: Karoline Emilija Adam, 7 d. w.; Baldis Waldmann, basnizas pehrminderis, 83 g. w.

Nelaimigs fota spehreens. Nakti us 10. Augustu notifa faryp Arimuanahm un Zelganu, wifseem eijot, nelaimigs atgadijums. W. 11 gadu wezs jauneklis, nejit tahlu no Zelgawas gribejis isheet pa durwifim ahra us platformu, bet til-ko foli spehris, te ari, tamdeht ka tas bijis wilkeena behdsamais wagons, fur nekahdas platformas nebijis preefch usfahpshchans, nofritis faryp riteneem, un ta us weetas bijis pagalam. — e.

Wisjaunakahs finas.

Behsterburga, 14. Augustä. Awife „Grashdamin“ fira, ka tee Latweefchi, kas pahrgahjufchi parefshiziba, gribot luhgt, lai deewafalpoftchana wiam basnizäs tiklu notureta Latweefchu waloda.

Potsdamä (pee Berlines), 26. (14.) Augustä. Wahzu keifars un keifarene fchodeen fhe pahrbrauzä.

Winstere (Wefstfalija), 25. (13.) Augustä. Keifars Wilhelm's goda-meelafu, kas wiam no Wefstfalijas delegaateem tika dots, tureja runu, kura fazija, ka Wefstfaleefcheem efeit stringis un pastahwigs prahts. Wina (keifars) audshinatajs un skolotajs efeit bijis Wefstfaleefis, un wiam

tahda gara efeit iglshitojis. Sawu runu beidsot, keifars fazija: „Wefstfaleefchu eerozis arweenu bijis afsh; zeru, ka tas ari nahlotne tahds pat buhs, ja beditos Wahziju pret eenaidneekem faed aifstahweht.“ Aften, 25. (13.) Augustä. Telegrafsh fira, ka Krehtas kala afnaina fadurshchanahs un tauja notifufi faryp Turku kata spehsteem un dumpineekem.

Wehstules un atbildes.

- 1. And. Jef.: Ja mums peefshiteet derigus rakstus un finojums, tad tos labprahst un ar pateizibu usnemfim.
2. G. A.: {
3. K. B.: { Sanehmahm; usnemfim.
4. Pefter Pulkwofki: Medelas lapä „Latweeti“ kahda Behrmofchla Janis fuhshahs, ka masa wahdu mihlina, kuru mehds fawas awifes 27. nummurä nobrutajufchi, jau 1884. gada „Latweeti“ bijuf. Sinams, ka no mums newar pagehret, lai mums wifas mihlas, kas jau preefch 5 gadeem stahwojufchahs „Latweeti“, ir pahshlomas jeb atmia. Kad mehds mineto, neziogo fazerejumu efam usnehmufchi, tad to tamdeht darijahm, ka Jums ih-gejahm. Waj Behrmofchla Janis tagad pateefibu runä, jeb waj mehds no Jums efam titufchi peewilti, to nesinam; tapeh Jubs usainam, fchaj leeta pahneegt isfahdrojumu.
5. A-p-r.: Pa dakai usnemfim.
6. K. E.: Pahrlubd jaunajahm teefas eefshadehm pahneegim nahlofchds nummurds rakstus. Lihds fchim tas, ruhmes truhfuma dehl, nebija eefshjams.

Par finu.

No 1. Augustä lihds gada beigahm „Latweefchu Awifes“ makfa: Zelgawa fanemot — 70 kap., un pahrlubd pastu peefshutot — 1 rubli.

Kreemu papihra naudas kufsh.

Berline, 26. (14.) Augustä. 100 rubtu felta nauda 330 Wahzu mahrtas jeb 110 Brufchu dahleri. 100 „ papihra „ 211? „ „ „ 70 1/2 „ „

„Latw. Awifchu“ isdewejs: A. Bielenstein. Redaktors: Th. Neander.

Довозено цензурой. Пира, 14-го Авгера 1889 г.

Drufhts pee J. F. Steffenhagena un dehla Zelgawa.